



Handelingen

9- 10- 11- 12

- 13- 14- 15- 16- 17

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1983- 1984

Vergaderingen van februari 1984

MOTORCROSSVERGUNNINGEN TE LILLE

NEDERLANDS TAALGEBRUIK BEDRIJFSWERELD TE BRUSSEL

SAMENWERKINGSVERBAND INZAKE DIJKHERSTELLINGEN

AANPASSING BEGROTING 1983

MIDDELENBEGROTING 1984

UITGAVENBEGROTING 1984

GEVOLGEN TV-RECLAME VOOR GESCHREVEN PERS

FINANCIËLE TOESTAND NEDERLANDSTALIG SOCIAAL-CULTUREEL
VORMINGSWERK

ADVIES EXECUTIEVE SALDI EN LASTEN VAN HET VERLEDEN

BELANGENCONFLICT TAALGEBRUIK OPENBAAR AMBT

MOTIE BETREFFENDE KB 16 DECEMBER 1971

BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 9

6 februari 1984

Berichten van verhindering, blz. 259

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 259

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 259

Verslagen

Indiening, blz. 259

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 259

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 260

Motie van Orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 260

Sprekers : de heren J. Van Elewycq, P. Van Grembergen, G. Verhaegen, L. De Grève

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag aan de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de betwisting omtrent vergunningen voor motorcrossoefenritten en -wedstrijden te Lille, blz. 260

Vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over mogelijke **overheidsinitiatieven** ter bevordering van een keurig Nederlands taalgebruik in de bedrijfswereld te Brussel, blz. 261

Vraag van de heer F. Vermeiren tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de samenwerking tussen de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen en de Dienst voor kolenafoerkanalen inzake herstelling van sommige dijken, blz. 262

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking, blz. 263
Sprekers : de heren H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en

begroting ; C. De Clercq, verslaggever ; F. Vermeiren, verslaggever ; G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq, P. Van Grembergen, mevrouw L. Detiège, de heren R. Maes, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Minister van economie en werkgelegenheid

Economie en werkgelegenheid, blz. 295

Sprekers : de heren E. Bockstal, verslaggever ; O. Van Ooteghem, L. Dhoo-re, A. Denys, W. Desayere, N. De Batselier, P. Deprez, F. Debussère, H. Van Rompaye, A. De Beul, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Minister van economie en werkgelegenheid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 324

Nr. 10

7 februari 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 325

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 325
Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever ; J. Desseyn, E. Vankeirsbilck, G. Temmerman, F. Vermeiren, C. Marchand, L. Dhoo-re, J. De Seranno, J. Verniers, M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden

Regeling van de werkzaamheden, blz. 345

Nr. 11

7 februari 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 347

Ontwerp van decreet houdende aanpassing

van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid, blz. 347

Sprekers : mevrouw C. Smitf, verslaggever ; de heren G. Anthuenis, H. Van Wambeke, W. Peeters

Voorstel van resolutie van de heren J. Van Elewycq en N. De Batselier betreffende het advies van de Vlaamse Executieve van 23 januari 1984 inzake het wetsontwerp betreffende de saldi en de lasten van het verleden van de Gemeenschappen en de Gewesten en de nationale economische sectoren - 236 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 355
Sprekers : J. Van Elewycq, L. De Grève, P. Van Grembergen, G. Verhaegen

Motie voorgesteld door de heren P. Van Grembergen en J. Van Elewycq betreffende een belangenconflict - 237 (1983-1984) - Nr. 1

Indiening, blz. 357

Spreker : de heer P. Van Grembergen

Ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid (Voortzetting), blz. 358

Sprekers : de heren A. Diegenant, E.

De Groot, L. Hancké

Motie voorgesteld door de heren P. Van Grembergen en J. Van Elewyck betreffende een belangenconflict
- 237 (1983-1984) - Nrs. 1

Bespreking, blz. 362

Sprekers : de heren A. De Beul, L. Van den Bossche, F. Baert, G. Verhaegen, L. De Grève

Hoofdelijke stemming blz. 366

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid (Voortzetting), blz. 368

Sprekers : de heren D. Vervaeke, J. Valkeniers, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid ; W. Peeters, E. De Groot, mevrouw C. Smitt

Ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, blz. 375

Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, verslaggever ; de heren J. Leclercq, J. De Seranno, mevrouw M. Smet, de heren F. Verberckmoes, J. De Mol, F. Geyselings, L. Vanvelthoven, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren F. Debussère, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud

Regeling van de werkzaamheden, blz. 404

Nr. 12 8 februari 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 405

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 405

Ontwerp van decreet houdende aanpassing

van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en waterbeleid, blz. 405

Sprekers : de heren C. Marchand, verslaggever ; J. Bosmans, L. Vanvelthoven

Motie van Orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 410
Sprekers : de heer J. Ramaekers

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en waterbeleid (Voortzetting), blz. 411

Sprekers : de heren M. Capoen, mevrouw J. De Loore-Raeymakers, de heren P. Matthys, D. Vervaeke, J. Sleenckx, F. Geyselings, C. Marchand, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 429

Nr. 13 8 februari 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 431

Ingekomen stukken, blz. 431

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, blz. 431

Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever ; A. Laridon, C. Moors, R. Windéls, M. Heugebaert, F. Geyselings, L. Van den Brande, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs ;

Huisvesting, blz. 447

Sprekers : de heren J. Ansoms, H. De Loor, O. Meytjens, A. Coppeters, W. Taelman, J. De Seranno, M. Olivier, J. De Mol, Theo Kelchtermans, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van de invoering van de TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtsonzekerheid en de benarde financiële toestand voor het nederlandsstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijkssubsidieregeling voor het Nederlandsstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking, blz. 475

Sprekers : de heren E. Beysen, P. Peeters, mevrouw L. Detiège, de heren J. Caudron, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeen-

schapsminister van cultuur, M. Olivier, W. Seeuws, H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 491

Nr. 14 **9 februari 1984**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 493

Interpellaties (R.v.O. art. 67)
Indiening, blz. 493

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van de invoering van TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtszekerheid en de benarde financiële toestand voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijks-subsidieregeling voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 493

Sprekers : de heren E. Beysen, verslaggever ; I. Van Belle, A. De Beul, P. Breyne, L. Van den Bossche, G. Verhaegen, J. Van Elewyck, A. Diegenant, M. Decoster, R. Declercq, K. Dillen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 514

Nr. 15 **9 februari 1984**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 517

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtsonzekerheid en de benarde financiële toestand voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijks-subsidieregeling voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 517

Sprekers : de heren O. Meyntjens, C. De Clercq, E. Desutter, P. Van Grembergen, D. Vervaet, E. Beysen, J. Van Elewyck, R. Windels, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, W. Seeuws, mevrouw L. Detiège, de heer L. Vandenbossche, H. Weckx

Buitenlands beleid, blz. 551

Sprekers : de heer C. De Cooman, verslaggever, mevrouw L. Detiège, de heren H. Weckx, E. Beysen, P. Van Grembergen, K. Dillen, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren H. de Bruyne, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 568

Samenstelling van commissies

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 568

Regeling van de werkzaamheden, blz. 568

Nr. 16 **10 februari 1984**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 569

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Bijstand aan personen, blz. 569

Sprekers : mevrouw W. Demeester-De Meyer, verslaggever, de heren M. Vandenhove, L. Dhoore, J. Somers, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren L. Hancké, A. Diegenant, W. Seeuws, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg

Regeling van de werkzaamheden, blz. 592

Nr. 17 **10 februari 1984**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 593

Advies van het Overlegcomité regering-Executieven

Indiening en verwijzing, blz. 593

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 593

Spreker : de heer H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting

Motie betreffende een belangenconflict

Indiening en bespreking, blz. 595

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 596

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 597

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 597

Sprekers : de heren J. Van Elewyck, F. Baert, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, **Gemeenschapsminister** van cultuur, P. Van Grembergen

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 606

Sprekers : de heren J. Van Elewyck, P. Van Grembergen

Hoofdelijke stemming, blz. 608

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Hoofdelijke stemming, blz. 610

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Aangehouden stemmings, blz. 612

Sprekers : de heren G. Verhaegen, A. Bourgeois, J. Somers, H. Schiltz, **Gemeenschapsminister** van financiën en begroting, R. De Wulf, **Gemeenschapsminister** van **gezondheidsbeleid**

Motie van orde

Beroep op het reglement, blz. 618

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer O. Van Ooteghem tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het besluit van 13 juli 1983 van de Vlaamse Executieve tot wijzi-

ging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar

Hoofdelijke stemming, blz. 618

Sprekers : de heren O. Van Ooteghem, V. Anciaux, A. De Winter

Motie voorgesteld betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française op 9 februari 1984 ingediend voorstel van decreet „**assurant** la protection de l'usage de la langue française pour les mandataires publics d'expression française”. CCF-stuk 136 (1983-1984) - N^o 1

Hoofdelijke stemming, blz. 619

Spreker : de heer O. Van Ooteghem

Regeling van de werkzaamheden, blz. 620

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 621

10e vergadering

Dinsdag 7 februari 1984
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, C. Boeraeve-Derycke, K. Blanckaert, A. Bogaerts, J. Gabriels, M. Heughebaert, R. Peeters, M. Van Herreweghe, G. Willims, J. Wyninckx ; gezondheidsredenen.

W. Kuijpers ; buitenslands.

R. Hostekint, F. Vanderborgh ; ambtsverplichtingen.

W. Van Renterghem ; familieverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

– 10 (1983-1984) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

– 6 (1983-1984) – Nrs. 1 en 2
– 7 (1983-1984) – Nr. 1 (Algemene toelichting)

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
– 8 (1983-1984) – Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
– 7 (1983-1984) – Nr. 1 (Algemene toelichting)

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIETIES (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat.

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

De Voorzitter : Wij behandelen nu de materie waarvoor Minister Galle bevoegd is, met name binnenlandse aangelegenheden.

De heer Tant, verslaggever, heeft het woord.

De heer P. Tant, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik beperk mij bij dit mondelinge verslag tot wat ik dacht een aantal essentiële problemen te zijn die werden aangesneden bij gelegenheid van de bespreking van het gedeelte van de begroting 1984, waarvan het onderzoek opgedragen was aan de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden. Voor een vollediger overzicht ben ik zo vrij te verwijzen naar het gedrukt verslag.

Door de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden werd achtereenvolgens gehandeld over :

1. de gesubsidieerde werken van de lokale besturen ;
2. de toestand van de gemeentefinancien ;
3. het gemeentefonds ;
4. het administratief toezicht.

Wat de gesubsidieerde werken van de lokale besturen betreft wees de Minister vooral op de dalende tendens van de investeringen door lokale besturen. Werden in 1981 door de lokale besturen in het ganse land nog investeringen verricht voor 74 miljard, dan daalde dit cijfer in 1982 tot 68 miljard, terwijl zich in 1983 nogmaals een daling aankondigt met 10 procent, waardoor de totale investeringen zouden terugvallen op 61 miljard.

Voor het Vlaamse Gewest beliepen de toelagen en leningen in 1982 36,7 miljard, waarvan meer dan 2/3 de gemeenten toekwam. Voor 1983 zou de subsidiëring ongeveer dezelfde zijn gebleven, wat betekent dat het aandeel van de lokale besturen in het totaal van de investeringen met ongeveer 14 procent is gedaald. Het aantal projecten of in elk geval, het totale geïnvesteerde bedrag is dus vrij sterk teruggelopen, terwijl in een verhoogde mate beroep werd gedaan op toelagen door de hogere overheid. Dit is ongetwijfeld mede een gevolg van de door de Minister opgelegde verplichting in hoofde van gemeenten met een tekort sluitende begroting, om toelagen aan te vragen telkens als de geplande werken opgenomen zijn in de lijst van werken die voor subsidiëring in aanmerking komen.

Tant

Wat de gemeentefinanciën betreft bleven ook in 1983 de gemeentelijke instellingen een crisisperiode doormaken. Het aantal gemeenten met een deficitaire begroting steeg van 72 in 1982 tot 87 in 1983, waarbij bovendien dient te worden in acht genomen dat, ingevolge de Antwerpse fusie het aantal gemeenten verminderde van 315 tot 308. Het globale tekort steeg hierbij van 10,9 tot 21,9 miljard.

Wel tekende zich een lichte verbetering af in het tweede semester van 1983, aldus de Minister, voornamelijk tengevolge van de verhoogde fiscaliteit en de afremming van de uitgaven.

Wat de fiscaliteit aangaat zijn er van de 308 gemeenten 118 die hun **aanslagvoet** op de aanvullende personenbelasting hebben vastgesteld boven de klassieke 6 procent namelijk : 38 met 7 procent, 63 met 8 procent, 13 met 9 procent, 3 met 10 procent, en 1 met 12 procent.

Wat de onroerende voorheffing betreft hebben 99 gemeenten hun **aanslagvoet** vastgesteld op 2000 opcentiemen of meer.

Wat de afremming van de uitgaven aangaat : deze zijn voornamelijk het gevolg van de blokkering van de loonindex en de vertraging van nieuwe aanwervingen en van het nog verder terugdringen van de werkingskosten met 1 à 2 procent.

Verder vernamen wij van de Gemeenschapsminister dat in 1983, 50 gemeenten een saneringslening hebben bekomen. Voor 48 van deze gemeenten werd het saneringsplan reeds goedgekeurd. 1,970 miljard werd hiervoor reeds uitbetaald.

Het is duidelijk dat de financiële toestand van de gemeenten gunstig werd beïnvloed door de uitzonderlijke toelage van 1,7 miljard frank die in 1983 aan de gemeenten werd toegekend, evenals door de uitvoering van het koninklijk besluit nummer 202, waarbij aan de gemeenten over het ganse land in 1983 nog eens een bedrag van 4 miljard werd toegekend.

Ten slotte werd erop gewezen dat

wanneer, door een tussenkomst van het bijzonder fonds, de begrotingstekorten van Antwerpen en Gent zullen weggewerkt zijn, respectievelijk 13,5 en 2,5 miljard, het begrotingstekort in het Vlaamse Gewest praktisch onbestaande zal zijn.

De Minister meende dan ook te mogen besluiten dat de eerste tekenen van het financieel herstel van de gemeenten zich aankondigen, terwijl voor 1984 positieve resultaten zouden mogen worden verwacht.

Wat het Gemeentefonds betreft : in afwachting dat de nieuwe criteria tot verdeling van het Gemeentefonds voor het Vlaamse Gewest zijn vastgesteld, heeft de Vlaamse Executieve het huidige systeem inzake de omslag van het Gemeentefonds verlengd voor 1984.

Tevens echter heeft de Vlaamse Executieve op 21 december 1983 beslist het koninklijk besluit tot verdeling voor 1983 van de buitengewone tussenkomst van de Staat ten gunste van sommige gemeenten, ten belope van 1,700 miljard, aanhangig te maken bij het Overlegcomité **Regering-Executieven**, dit zowel als belangenconflict dan als bevoegdheidsconflict.

Door het herverdelen van het theoretisch deel van Antwerpen over alle Belgische gemeenten bekomen de Vlaamse gemeenten uiteindelijk slechts 48,93 procent daar waar de huidige verdeelsleutel in 1982 aan Vlaanderen nog 52,24 procent toekende. Probleem is echter wel dat de verdeling inmiddels is gebeurd. In de praktijk zal het wellicht vrij moeilijk zijn de terugbetaling van sommige gemeenten te krijgen.

Ten slotte kondigde de Minister maatregelen aan om het administratief toezicht te versoepelen. De gemeentelijke autonomie zal worden versterkt.

Verder enkele woorden over de algemene bespreking. Door verschillende leden werd stilgestaan bij de **financiële** toestand van de Vlaamse gemeenten, zoals die zou moeten blijken uit de voor 1983 ingediende begrotingen.

Voorlopig echter bleek hierover weinig exacte en concrete informatie ter beschikking, wat, aldus de Minister,

mede een gevolg is van de onderbezetting van de groep van ambtenaren, die van de centrale administratie werd afgesplitst en die zich met deze mogelijkheid moet inlaten, waarbij het deze ambtenaren tevens nog ontbreekt aan de nodige apparatuur en uitrusting. Zo blijft men momenteel aangewezen op de computer van het centrale departement van Binnenlandse Zaken, waarover bedoelde ambtenaren in principe niet meer kunnen beschikken.

Door een groot aantal leden werden tevens vragen gesteld in verband met de verdeelsleutel van het **Gemeentefonds** over de 3 Gewesten, evenals de binnen het Vlaamse Gewest zelve gehanteerde verdelingscriteria.

Wat de verdeling aangaat over de Gewesten verwees de **Gemeenschapsminister** naar het daartoe tussen Regering en Executieven te organiseren overleg.

Voor de interne verdeling van het aandeel uit het Gemeentefonds dat aan de gemeenten van het Vlaamse Gewest toekwam, verwees de Gemeenschapsminister naar een studie dienaangaande, die momenteel voor bespreking is bij de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden.

Bijkomende uitleg werd tevens gevraagd over hét sinds geruime tijd door de Gemeenschapsminister in uitzicht gestelde Investeringsfonds waarbij vooral van gedachten werd gewisseld over de inmiddels via de pers bekendgemaakte criteria voor de verdeling van dit fonds over de verschillende gemeenten.

Na een gedachtenwisseling over sommige van deze criteria verklaarde de Gemeenschapsminister dat het **investeringsfonds** nog niet operationeel zal zijn in 1984. Hij hoopte dat hierover in de eerstvolgende weken zal kunnen worden beraadslaagd in de schoot van de Executieve, waarna een **ontwerpdecreet** kan worden voorgelegd aan de Vlaamse Raad.

Ten slotte werd ook nog gehandeld over de gemeentelijke fiscaliteit. Hierbij werd onder meer gesproken over de zeer ongelijke belastingdruk in de verschillende gemeenten van

Tant

het Vlaamse Gewest. Dit heeft aan sommige gemeenten de naam bezorgd van fiscale paradijzen, met de daaruit voortspuitende tendens voor sommige mensen om aldaar, uit fiscale overwegingen, louter fictief hun domicilie te vestigen.

Er werd eveneens van gedachten gewisseld over de wenselijkheid van gemeentelijke belastingen op tewerkgesteld personeel. Verder werd door zowat alle commissieleden aangedrongen om aan de gemeenten de mogelijkheid te laten de belasting op tweede verblijven te verhogen.

De begrotingskredieten die ter beoordeling waren voorgelegd werden door de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden eenparig goedgekeurd.

Tot zover, mijnheer de Voorzitter, de synthese van de besprekingen in onze Commissie, gewijd aan de begroting voor 1984.

Het weze mij thans toegestaan om, aansluitend hierbij, ook enkele persoonlijk ke bedenkingen te formuleren en enkele vragen te stellen.

Vooreerst wou ik het hierbij hebben over de financiële situatie van onze Vlaamse gemeentebesturen.

Bij opeenvolgende besprekingen die onder meer werden gevoerd in de schoot van deze Vlaamse Raad, werd er van diverse zijden op aangedrongen om, bij de aanpak van de toenmalig rampzalige financiële situatie van sommige van onze gemeenten, toch ook niet voorbij te gaan aan de inspanningen die een aantal andere gemeenten zich hebben getroost om hun budgettaire toestand in evenwicht te houden. Vaak werden hiervoor belangrijke inspanningen gedaan onder de vorm van soms rigoureuze besparingen, maar vaak ook onder de vorm van een verzwaring van de fiscale druk.

Uiteindelijk werd voor de problemen van de deficitaire gemeenten een oplossing gevonden in het systeem van de saneringsleningen, waarbij aan de betrokken gemeenten tevens de verplichting werd opgelegd een saneringsplan te aanvaarden, wat onte-

gensprekelijk onder financieel oogpunt zekere beperkingen impliceert in de handelingsvrijheid van de gemeenten.

Dit kan nochtans niet verhelen hoe aldus door de Vlaamse Executieve in de loop van 1983 niet minder dan 1 miljard 970 miljoen extra werd bedeed aan in totaal amper 50 van 308 Vlaamse gemeenten onder de vorm van lasten, verbonden aan de toegestane saneringsleningen.

In het nationale parlement werd destijds de loftrompet gestoken over het feit dat de leden van de Commissie voor de binnenlandse zaken erin geslaagd waren 1,7 miljard extra los te weken van de nationale gegevens ten behoeve van de algemeenheid van de Belgische gemeenten.

Thans stellen wij vast hoe, met stille trom, een vergelijkbaar en zelfs iets hoger bedrag werd toebedeeld aan slechts 2 op 20 van de Vlaamse gemeenten, namelijk diegenen met een bezwaarde financiële toestand.

Abstractie gemaakt van de bijzondere hulp van de centrale overheid – de 1,7 miljard en de toepassing van het koninklijk besluit nummer 202 – waarvan ook de gemeenten met een evenwichtige begroting hun rechtmatig deel kregen, menen wij toch dat laatstgenoemde gemeenten tot nog toe slecht of helemaal niet werden beloond door de Vlaamse Executieve voor de soms moedige inspanningen die ze aan zichzelf en aldus ook aan hun bevolking oplegden.

In elk geval, mijnheer de Minister, lijkt een dergelijke aanpak ons soms een nauwelijks verholen uitnodiging om er in de toekomst alvast voor te zorgen dat men als gemeentebestuur ook binnen de voorwaarden zou vallen van de bijzondere inspanning die de Vlaamse Executieve zich eventueel zal moeten getroosten om, in de toekomst, het hoofd te bieden aan de budgettaire problemen van morgen van onze Vlaamse gemeenten.

Mijnheer de Minister, hierbij aansluitend vraag ik mij in alle eerlijkheid af of het optimisme waarvan u blijk geeft bij uw evaluatie van de voor 1984 verwachte evolutie van onze gemeentefi-

nanciën, niet relatief kortstondig zal blijken te zijn.

Het zal wellicht voor niemand nog een geheim zijn dat de inderdaad vrij spectaculaire verbetering van de budgettaire situatie van onze gemeenten einde 1983, ook en vooral een gevolg is van het bijkomend ter beschikking stellen door de nationale overheid – via koninklijk besluit nummer 202 – van 21 miljard, waarvan er in 1983 toch reeds 4 miljard werden verdeeld over de Belgische gemeenten en waarvan de rest over de vier komende jaren zou worden gespreid.

De vraag is of heel wat gemeenten hun uitgavenniveau niet opnieuw aan de nieuwe inkomsten zullen aanpassen, met het risico, dat zij bij het opmaken van hun begroting voor 1989, opnieuw met een financiële kater zullen worden geconfronteerd, alle goede voornemens ten spijt.

De vraag stelt zich of hier geen bijzondere taak rust bij de Minister, belast met de voorgedij over de lokale besturen, ten einde de gemeenten te verplichten of aan te zetten tot een zekere lange-termijnplanning, om aldus een herhaling van de recente geschiedenis te voorkomen.

Mijnheer de Minister, een bijzonder goed idee lijkt mij het sinds zowat één jaar in uitzicht gestelde Investeringsfonds, ten behoeve van de lokale besturen, waar de meeste gemeentebesturen bepaald verlangend naar uitzien, ten einde aldus met grotere zekerheid hun investeringspolitiek te kunnen plannen en uitvoeren.

Het goede zaad werd dienaangaande reeds door u gezaaid, mijnheer de Minister, en alvast in de media ook goed bevonden. Ik meen te weten dat men onder meer in de Executieve met ongeduld wacht op de bespreking in haar schoot, ten einde het lang verwachte kind tot ontwikkeling te laten komen.

U zal het ons niet kwalijk nemen wanneer wij u zeggen dat wij met ongeduld uitzien naar een beloftevol kind waarvan de vader ons weliswaar reeds geruime tijd bekend is, maar waarvan wij overigens allen weten dat het „Investeringsfonds” zal worden genoemd.

Tant

Mijnheer de Minister, ten slotte hadden wij nog graag even stil gestaan bij sommige problemen betreffende de gemeentelijke fiscaliteit.

In mijn verslag zelf wees ik er reeds op hoe, bij de bespreking in de Commissie, gehandeld werd over de zeer ongelijkmatige fiscale druk die de onderscheiden gemeenten hun inwoners opleggen met sommige kwalijke neveneffecten van dien.

Wij vragen ons af of deze ongelijkheid niet mede voortspuit uit de enorme diversiteit aan belastbare materies die door de gemeenten aangesproken worden als basis voor het vestigen van hun fiscaliteit.

Onze idee is dat een iets grotere homogeniteit misschien zou kunnen worden bereikt, moesten aan de lokale besturen zekere belastbare materies kunnen worden voorbehouden die liefst aansluiting zouden vinden bij de door hen bestreken beleidsdomeinen, ten einde aldus een zekere correlatie in de hand te werken tussen bijvoorbeeld het uitrustings- en voorzieningsniveau van een gemeente enerzijds en de door haar opgelegde fiscale inspanningen anderzijds.

Tot zover, mijnheer de Voorzitter, benevens mijn verslag toch ook enkele persoonlijke bedenkingen in de marge. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Desseyn heeft het woord.

De heer J. Desseyn (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, cijfergegoochel kan ons overspoelen en tot apathie leiden. Ik zal er mij voor hoeden om met statistische conclusies, percentages en rekenkundige vergelijkingen een betoog op te bouwen rond het begrotingsonderdeel dat de binnenlandse aangelegenheden omvat. Het superbescheiden aandeel ervan, in de totaliteit van de reeds povere middelen waarover Vlaanderen zelf kan beslissen en beschikken, noopt trouwens eerder tot een zedig stilzwijgen dan tot luidruchtige commentaar.

Toen bij de voorbereiding van de wetten van augustus 1980 een herverde-

ling van de centrale gezagsuitoefening in het vooruitzicht werd gesteld, was een bescheiden hoopvolle verwachting niet misplaatst.

Een opsplitsing van bevoegdheden op het hoogste niveau van de wetgeving en van de uitvoerende macht, in al hun geledingen, was immers in de juridische vormgeving, naar Belgische normen althans, baanbrekend en vernieuwend.

De horizontale herstructurering van de macht, zonder enige ondergeschiktheid van Raden en Executieven aan het centrale gezag, opende voor Vlaanderen eindelijk perspectieven om met eigen middelen en mogelijkheden zelfstandig te beslissen.

Dat een gezonde basisfilosofie in zijn concrete uitwerking tot zo'n deerlijk mislukt wangedrocht heeft geleid, valt ondertussen nog nauwelijks te ontkennen.

De opvatting van de staatshervorming die in de wetten van augustus 1980 gestalte heeft gekregen, munt uit door halfslachtigheid en ontoereikendheid. Het zijn twee fundamentele gebreken die met steeds toenemende onverbiddelijkheid duidelijk maken dat het veilig stellen van onze eigen Vlaamse toekomst meer en meer in het gedrang komt.

Onze financiële onmondigheid – want wij eten nog altijd van dotaties en *ristorno's* uit de centrale pot – en de hybridische bevoegdheidsverdeling hinderen de ontplooiing van elk regionaal gezag. De beleidsdomeinen kunnen niet keurig afgebakend worden en de conflicten zijn niet uit de lucht.

Onze eerbiedwaardige Raad van State krijgt een weinig comfortabele *vedetterol* in de schoenen geschoven en holt van het kastje naar de muur ! Wij putten ons uit in juridische spitsvondigheden en trappelen eigenlijk ter plaatse.

Dit gezwaai met teksten en normatieve interpretaties wordt bovendien doorkruist met politieke manipulaties, waarvan de spelregels ons pas geleidelijk duidelijk worden.

Werd de proportioneel samengestel-

de Vlaamse regering aanvankelijk met enige welwillendheid door de centrale bestuurders bejegend, dan veranderde die houding totaal zodra de vrees ontstond dat wij er, ondanks de gebrekkigheid en onvolkomenheid van de staatshervorming, toch nog iets van terecht zouden brengen.

De nationale meerderheden werden ingebouwd in de Raden en Executieven, het evenredigheidsprincipe werd ontworpen en de feitelijke aftakeling kon zodoende geleidelijk verder schrijden.

Vooraf in het binnenlandse bestuur is dit verschijnsel ergerlijk. De centrale Minister van binnenlandse zaken negeert volkomen de trend naar verdere federalisering en betwist om de haverklap de bevoegdheden van zijn Collega-Gemeenschapsminister, wiens feitelijke machtsuitoefening telkens wordt teruggeschreefd.

De verticale heropbouw van het binnenlands bestuur vanaf de gemeente, via een intermediair niveau, loopt mank wanneer wij bij de dubbele top belanden waar twee departementen met elkaar overhoop liggen.

Dit is bijzonder betreurenswaardig, want telkens botsen wij op een „Belgisch feit” dat ons de wind uit de zeilen neemt of kennelijke onrechtvaardigheden machteloos moet doen slikken.

Klaar en duidelijk dient nu gesteld dat het departement van binnenlandse zaken volledig moet gesplitst worden. Ik reken daarbij ook op de autoriteit van de Gemeenschapsminister.

In dit verband heb ik in de Kamer, samen met de collega's Baert en De Beul, een wetsvoorstel ingediend, dat als een belangrijke stap kan worden beschouwd naar meer zelfstandigheid. Het beoogt de volledige bestuurlijke voogdij naar de Gemeenschappen over te hevelen met inbegrip dus van het bepalen van de administratieve rechtshandelingen die aan het toezicht zijn onderworpen.

Hopelijk wordt boven de partijtegenstellingen heen eindelijk een gemeenschappelijke Vlaamse politieke lijn gevolgd.

Desseyn

Deze inleiding om tot onze eigen problematiek te komen is misschien nogal uitgesponnen. Mijn bedoeling is enkel dat er een brede Vlaamse consensus zou ontstaan die de misbaksels van wetgevingen en structuren ongedaan maakt. Wij hebben veel specialisten die de bomen onderzoeken, maar wie ziet nog het bos ?

Mijnheer de Minister, toen ik vorig jaar de eer had vanop dit spreekgestoelte over het binnenlands beleid te praten, heb ik twee aspecten onder de loupe genomen.

1. De gevaren van het opvoeren van de personenbelasting, zonder ingrijpen van de toezichhoudende overheid, met absurde wanverhoudingen in de gemeentelijke fiscale stelsels als gevolg.

2. De wenselijkheid van de versoepeling in het beperken van de jaarlijkse toename van de werkingskosten, waardoor gemeenten met een gezonde financiële situatie bleven aarzelen om tot verantwoorde investeringen over te gaan.

Ik ben niet zo vermetel te veronderstellen dat het aan mijn bescheiden oproep is toe te schrijven dat in 1984 aan beide euvels in redelijke mate wordt voldaan ; ik stel enkel met voldoening vast dat de hinderlijke 4 procent-barrière uit de onderrichtingen voor het opmaken van de gemeentebegrotingen 1984 werd gelicht, althans voor de niet-deficitaire gemeenten.

U stelt ook de diversificatie van de belastbare materies in het licht en verwerpt uitdrukkelijk de invoering van de aanvullende personenbelasting als de tweede verblijven, de kampeerterreinen, het tewerkgesteld personeel en de bedrijfskracht aan de belastbaarheid ontsnappen. Ook die richtlijn komt in zekere mate tegemoet aan de bezwaren die ik vorig jaar heb geuit. Spijtig genoeg wordt hier echter een essentieel element uit het oog verloren, of misschien opzettelijk verwaarloosd, met name de relatie tussen het opdrijven van de personenbelasting en het aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing.

In het vooruitzicht van de toekomstige ontwikkeling naar een eigen toekomst van onze Vlaamse gemeenten, had ik dan graag concreet nog beknopt over de volgende aangelegenheden gehandeld.

1. De fiscaliteit

Het is gevaarlijk door uniformiteit van maatregelen een problematiek aan te pakken die van gemeente tot gemeente verschilt, wegens de uiteenlopende oorzaken, structuren en omvang van de begrotingstekorten en de verscheidenheid in de beleidsopties.

Met nadruk wil ik er nogmaals op wijzen dat de mogelijkheid tot verhogen van de personenbelasting wel kan verantwoord zijn – iedereen draagt immers bij in verhouding tot zijn inkomen, maar dat de ongenueanceerde toepassing van die mogelijkheid toch tot asociale gevolgen kan leiden.

Het ligt voor de hand dat de burgers met ruimere inkomens de armere gemeenten zullen verlaten indien daar naar de noodrem van een te zware personenbelasting wordt gegrepen. Het slinken van die groep **meerbegoe-**den zal de bescheiden inkomens steeds nadrukkelijker gaan treffen.

Ik houd een pleidooi om in de **begrotings**onderrichtingen een minimaal percentage aanvullende personenbelasting op te leggen, vooraleer een welbepaald aantal – ik denk bijvoorbeeld aan 1.500 – opcentiemen op de onroerende voorheffing kan geheven worden. Dit kadert in een gezond budgettair en begrotingsbeleid. Uw bevoegdheid kan ter zake niet aangevochten worden. Mocht dat aan de onderrichtingen worden toegevoegd, dan wordt op doeltreffende wijze aan uw bezorgdheid voldaan om elke gelegenheid tot diversifiëren te benutten.

De maatregel kan niet afgewezen worden omdat de gemeentelijke autonomie in het gedrang zou komen. Wanneer u aan het doorbreken van het 6 procentplafond van de personenbelasting of zelfs aan het invoeren van die belasting, de verplichte heffing verbindt van andere gemeentebelastingen, zie ik niet in waarom de harmonische verhouding tussen de op-

centiemen op de onroerende voorheffing en de aanvullende personenbelasting daaraan niet zou kunnen worden toegevoegd en afdwingbaar gesteld.

2. De criteria tot verdeling van het Gemeentefonds.

Een verdeling onder de gemeenten op basis van criteria die de behoeften zo nauwkeurig mogelijk weergeven is geen gemakkelijke opgave. Dat u thans probeert, vanuit een totaal nieuwe benadering, een grondige hervorming door te voeren is zeker lofwaaardig.

U stelt als basis de schatting van de totale netto-lasten van de gemeente, met een correctie voor hun fiscaal vermogen.

Ik twijfel niet aan de wetenschappelijkheid die aan de basis ligt, noch aan uw bezorgdheid om tot een rechtvaardiger stelsel te komen. Wel wil ik vooraf twee opmerkingen formuleren. Ten eerste, de ontleding van de behoeften kan gebeuren door de inkomens- en uitgavenanalyse te controleren aan de hand van de jaarrekeningen. Een wezenlijk gevaar schuilt hierin, dat de met zorg en efficiëntie bestuurde gemeenten de dupe worden van de verspilzucht die anderen aan de dag hebben gelegd. In het verleden is helaas dikwijls gebleken dat de argwaan niet ongegrond was van diegenen die de toepassing vreesden van het krekelen-en-de-mier sprookje.

Ten tweede, de criteria moeten voldoende rekening houden met een aantal externe factoren die het inkomens- en uitgavenpatroon sterk kunnen beïnvloeden. Heel in het bijzonder denk ik hier aan de **kustgemeenten** die een infrastructuur moeten opbouwen, een dienstverlening moeten verstrekken en een **veiligheidssysteem** waarborgen, die in hun geheel in zeer sterke mate de noden van de eigen bevolking overtreffen.

Het surplus van 30 procent op het bevolkingscijfer, zoals in het huidige systeem toegepast, is een pleister op een houten been, wetend dat de statistische gegevens onweerlegbaar aantonen dat tijdens de seizoenperiode het aantal mensen dat aan onze Vlaamse

Desseyn

kust verblijft, vertienvoudigd wordt. Hier pleit ik dus vooraf voor voldoende aandacht om ook met dit aspect van de problematiek rekening te houden.

Enkele woorden nu over het **Investeringsfonds**. De nadelen van het huidig subsidiëringssysteem zijn voldoende gekend : hinderlijke verscheidenheid, ingewikkelde procedures, vermindering van de planning, het laattijdig ter beschikking komen van de toelagen, vormen zware slagschaduw.

Essentieel is voornamelijk dat de objectieve criteria meestal worden weggewuifd en politieke invloed of persoonlijke relaties tot op heden dikwijls van doorslaggevend betekenis zijn geweest om een stukje van de koek te bemachtigen.

Bij een eerste globale bespreking in de Commissie hebben wij vernomen dat continuïteit en volume zouden gegarandeerd worden en dat als criteria gedacht wordt aan : bevolkingscijfer, wegnen, woningen, statistische sectoren en types van gemeenten.

Ook hier vraag ik aandacht om niet te veel aan dit heilig criterium van het bevolkingscijfer vast te klampen. Kustgemeenten zijn daar doorlopend het slachtoffer van, daar dit cijfer de vakantiegangers niet omvat. De omschrijving „woningen” zou ik duidelijkheidshalve liever vervangen zien door „woongelegenheden” daar de statistische norm voor beide begrippen verschillend is.

Wat betreft het administratief toezicht, moet mij een bedenking van het hart : sedert de samenvoeging van de gemeenten hebben wij het doorlopend over een doorgedreven decentralisatie, een verantwoorde **voogdij**-regeling in functie van een verruimde autonomie en een toename van de **b**eslissingsbevoegdheid aan de basis.

De werkelijkheid is anders. Ik pleit niet voor staatjes in de staat en besef dat een gezonde regulerende invloed van een toezichthoudende overheid kan uitgaan. Hetgeen ik hierboven heb geschetst inzake evenwichtige fiscaliteit bevestigt dit standpunt.

Anderzijds is de bemoeizucht soms ergerlijk : is het denkbaar dat wij in 1984 nog een goedkeuring van een minister nodig hebben om één schoonmaakster toe te voegen aan een **personeelsformatie** ?

Ook hier doe ik een dringende oproep om eindelijk de inhoud van de **voogdij**regeling te herzien, de dag dat die materie onder de eigen Vlaamse bevoegdheid ressorteert.

Mijnheer de Minister, waarde collega's, zoals beloofd zal ik geen grote grieventrommel roeren. Als ik een paar cijfers aanhaal, dan is het omdat ze onomstootbaar vast staan. Is het juist dat in de bijkomende verdeling van de 1,7 miljard de Vlaamse gemeenten slechts **48,93** procent ontvangen hebben in plaats van de **52,54** procent die ons volgens de verdeelsleutel rechtmatig toekomt ?

Is het juist dat Vlaanderen reeds jarenlang benadeeld wordt door diezelfde fameuze verdeelsleutel, die benevens bevolkingscijfer en rendement van de personenbelasting ook de oppervlakte als criterium hanteert, waardoor Vlaanderen, jaarlijks per inwoner bijna 2.000 frank minder uit het Gemeentefonds ontvangt dan Wallonië ?

Dieper wil ik daarop niet aangaan. De Happart-fratsen, het centralisme van Binnenlandse Zaken, de fundamentele verscheidenheid van de lokale problematiek in Vlaanderen ten opzichte van Wallonië, zijn thans meer dan voldoende beweegredenen om met alle geschipper op te houden.

De wederkerigheid van de solidariteit kan niet eindeloos tegen de Vlamingen worden uitgespeeld. De **bestuurlijke** scheiding dringt zich op. Aan ons om de handen in elkaar te slaan om zo vlug mogelijk te komen waar we moeten zijn : Vlaamse gemeenten onder een Vlaamse overheid, los van de wurgende centralistische greep.

Wij zijn niet gediend met een **staats**hervorming, die wel hoogstaand kan zijn in formeel-juridische conceptie, maar door ingebouwde **remmings**mechanismen de praktische uitvoering ervan tot een potsierlijke klucht maakt. (**Applaus bij de W**)

De Voorzitter : De heer Vankeirsbilck heeft het woord.

De heer E. Vankeirsbilck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, bij de bespreking van de problematiek die zich binnen de Vlaamse Gemeenschap stelt, met betrekking tot haar binnenlandse aangelegenheden, zou ik de aandacht van deze Vlaamse Raad willen vragen voor volgende aspecten van dit beleid : ten eerste, de begrotingskredieten 1984 voor de regionale en lokale besturen, ten tweede, de financiële toestand van onze gemeenten en zijn evolutie, ten derde het Gemeentefonds, ten vierde het aangekondigde Investeringsfonds.

De begrotingskredieten 1984 voor de regionale en lokale besturen. De Commissie van binnenlandse aangelegenheden wijdde haar bespreking alleen aan de 2.726,4 miljoen frank die binnen de begroting 1984 tot de bevoegdheid behoren van de Gemeenschapsminister voor binnenlandse aangelegenheden. Dit bedrag dat samengesteld is uit 1.857,4 miljoen frank „Lopende uitgaven” en 869 miljoen frank „Kapitaaluitgaven” vertegenwoordigt binnen de functionele begrotingsindeling slechts 3,44 procent van de totale uitgaven. De totale inkomens- en vermogensoverdracht aan de provincies, de gemeenten en de daarmee gelijkgestelde instellingen bedraagt op grond van de economische classificatie van de **begrotings**uitgaven echter 12.921,1 miljoen frank hetzij 16,33 procent van de totale begrotingsuitgaven. Het is belangrijk de globaliteit van de ter beschikking van de regionale en lokale besturen gestelde kredieten even in hun juist begrotingsperspectief te plaatsen, vemits deze benadering tijdens de bespreking in de commissie niet aan bod is gekomen.

Mag ik er tevens op wijzen dat meer dan 10 miljard frank die 'betrekking hebben op de regionale en lokale besturen, behoren tot de bevoegdheid van andere leden van de Vlaamse Executieve en dat het aandeel behorende tot de bevoegdheid van de Minister van binnenlandse aangelegenheden, eerder gering is.

Inzake de financiële toestand van de

Vankeirsbilck

gemeenten heeft de Minister in zijn uiteenzetting medegedeeld dat het aantal gemeenten dat in 1983 een deficitaire begroting indiende steeg van 72 gemeenten of 23,38 procent in 1982 naar 87 gemeenten of 28,25 procent in 1983. Uit een onderzoek verricht door de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten in juli 1983 blijkt bij extrapolatie dat het aantal gemeenten van binnenlandse aangelegenheden, eerder gering is.

Inzake de financiële toestand van de gemeenten heeft de Minister in zijn uiteenzetting medegedeeld dat het aantal gemeenten dat in 1983 een deficitaire begroting indiende steeg van 72 gemeenten of 23,38 procent in 1982 naar 87 gemeenten of 28,25 procent in 1983. Uit een onderzoek verricht door de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten in juli 1983 blijkt bij extrapolatie dat het aantal gemeenten met een tekort in het eigen begrotingsjaar gedaald is van 83 procent in 1982 naar 52 procent in 1983. Dit zou een vermindering zijn met 3,1 procent. Deze gunstige trend tijdens het tweede semester 1983 wordt ook door de heer Minister bevestigd in zijn uiteenzetting. Zonder twijfel zal deze verbetering in de financiële toestand van onze lokale besturen zich blijven voortzetten in 1984.

Welke factoren hebben deze gunstige ombuiging in de hand gewerkt? Algemeen mag men stellen dat zij het resultaat is van een reeks maatregelen genomen enerzijds door de lokale besturen zelf en anderzijds door de nationale regering en door de gemeenschapsregering.

Uit het reeds geciteerd onderzoek van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten blijkt dat het resultaat van de maatregelen genomen door de lokale besturen zelf, mag worden geraamd op 21,5 miljard frank. Binnen de eigen Vlaamse Gemeenschap hebben onze gemeentebesturen onder meer volgende ingrijpende maatregelen genomen. Ten eerste, een algemeen verhoogde gemeentelijke fiscaliteit. Het aantal gemeenten met 2.000 en meer opcentiemen op de onroerende voorheffing is in 1983 geste-

gen tot 99 gemeenten of 32,14% ten opzichte van slechts 38 gemeenten of 12,34 procent in 1982.

Het aantal gemeenten waar de aanvullende personenbelasting werd verhoogd boven het vroeger toegelaten maximumplafond van 6 procent bedraagt 118 gemeenten of 38,31 procent dus ruim een derde van het totale aantal. Er zijn zelfs 80 gemeenten of 25,98 procent die minimum 8 procent aanvullende personenbelasting heffen.

Tweede maatregel. Een wegens de catastrofale financiële toestand te verwachten daling van de gemeentelijke investeringen met het oog op het verminderen of afremmen van de delingslast van de gemeentelijke openbare schuld. Deze maatregel heeft wel een sociaal negatief effect voor de reeds zo fel afgeslankte activiteit en tewerkstelling in de bouwsector. Niettemin zullen de gemeentebesturen in de toekomst inzake investeringen verder een voorzichtig beleid moeten voeren ondanks het feit dat de bouwsector misschien terecht, aandringt op ruimere investeringen door de lokale besturen.

Derde maatregel, een besparing op de werkingskosten waar werkelijk een nulgroei werd bereikt. Dit is mede het gevolg van de begrotingsonderrichtingen, die ter zake door de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden werden verstrekt tijdens de voorbije jaren. Vierde maatregel, een vermindering of nulgroei van de gemeentelijke toelagen en van alle facultatieve uitgaven. Vijfde maatregel, een algemene politiek van tariefverhoging voor het gebruik van de gemeentelijke infrastructuur. De verscheidenheid en de algemeenheid van deze maatregelen bewijzen andermaal dat zeer veel gemeentebesturen een verantwoord financieel beleid willen en durven voeren.

Maar ook de nationale regering heeft een aantal belangrijke maatregelen genomen inzake sanering van de gemeentelijke financiën.

Ter gelegenheid van debatten omtrent de gemeentefinanciën zowel in het nationaal parlement als in deze Vlaamse Raad werd zeer dikwijls de

aandacht gevraagd voor de factoren die deze ongunstige financiële toestand hebben veroorzaakt. In dit verband werd steeds duidelijker en terecht onderstreept dat een aantal maatregelen van de centrale overheid hieraan ten grondslag lagen. De objectiviteit van dit debat vereist dan ook eveneens de maatregelen te citeren die de centrale overheid genomen heeft om de lokale besturen financieel te helpen.

1. Het koninklijk besluit nr. 11 van 26 februari 1982, houdende tijdelijke wijzigingen in de regeling inzake de koppeling van de lonen en bezoldigingen aan het indexcijfer met name de loonmatiging.

In zijn uiteenzetting heeft de Gemeenschapsminister trouwens bevestigd dat de lokale besturen hun uitgaven in 1983 hebben kunnen afremmen door de blokkering van de loonindex en het vertragen van nieuwe aanwervingen.

2. De koninklijke besluiten nrs. 110 van 13 december 1982 gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 145 van 30 december 1982 waarbij de lokale besturen wettelijk verplicht worden vanaf het dienstjaar 1988 zowel hun gewone als hun buitengewone begroting in evenwicht in te dienen. In deze koninklijke besluiten zijn een aantal mogelijke maatregelen opgesomd, die de deficitaire gemeenten vanaf het dienstjaar 1983 mogen aanwenden met betrekking tot hun personeelsuitgaven en hun uitgaven voor onderwijs. Dit wettelijk verplicht begrotingsevenwicht is voor alle gemeentebesturen zonder twijfel een stimulans geweest om hun uitgaven af te remmen en meer selectief uit te geven.

3. De wettelijke opheffing van de maximumgrens van 6 procent aanvullende gemeentebelasting op de rijksbelasting geheven op de inkomsten van de natuurlijke personen.

4. De toelage van 1,7 miljard frank als buitengewoon hulpgeld in 1983.

5. Het Hulpfonds tot financieel herstel van de gemeenten.

6. Het koninklijk besluit nr. 202 van 25 juli 1983 tot toekenning van een enige en uitzonderlijke toelage aan de

Vankeirsbilck

gemeenten. Een krediet van 21 miljard frank wordt over alle gemeenten verdeeld over een periode van 5 jaar vanaf 1983 tot en met 1987.

Al deze maatregelen van de centrale regering komen ten goede aan alle gemeenten, zowel financieel gezonde als deficitaire. Ik meen dan ook in alle objectiviteit te mogen zeggen dat de algemene verbetering van de financiële toestand van onze lokale besturen voor een groot deel bepaald werd door de maatregelen enerzijds van de gemeentebesturen zelf en anderzijds van de centrale overheid.

Het beleid van de Vlaamse Executieve met het oog op een sanering van de gemeentefinanciën is in de eerste plaats gericht naar de deficitaire gemeenten en meer bepaald deze wiens rekening 1981 en wier eindbegroting 1982 afgesloten werden met een tekort. Een ongetwijfeld te waarderen en efficiënte maatregel voor deze gemeenten was het invoeren van de saneringslening. Door de heer Minister werd medegedeeld dat in 1983 reeds 48 gemeenten of 15,58 procent een saneringslening bekomen hebben voor een globaal bedrag 1,970 miljard frank.

Niettemin wil ik hier eveneens de door de Vlaamse Executieve met succes gevoerde bespreking met de centrale overheid citeren ten einde een oplossing te vinden voor het probleem van de saldi en de lasten voor de periode 1975-1979. Dank zij deze regeling zullen zich in de toekomst voor de lokale besturen geen problemen stellen wat de delgingslast betreft van de onder vorm van de prefianciering toegekende subsidies.

Tot besluit van dit luik over de gemeentefinanciën zou ik de heer Minister willen vragen de lokale besturen ook voor de toekomst tot een voorzichtig financieel beleid aan te sporen. De verhoogde ontvangsten ingevolge de verdeling van de 21 miljard frank zijn eerder een conjunctureel gegeven veeleer dan een structurele financiële inbreng. Wie thans opnieuw de uitgavenkraan volledig opendraait zou niet alleen vanaf 1988 zijn eigen beleid kunnen in moeilijk-

heden brengen, maar tevens een zware en niet geoorloofde hypotheek leggen op degenen die vanaf 1989 onze gemeenten zullen besturen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, tot hier een aantal beschouwingen betreffende de financiële toestand van onze lokale besturen.

Ik kom nu aan mijn derde luik met name het Gemeentefonds. In de Commissie voor de binnenlandse aangelegenheden is thans een bespreking bezig tot het vaststellen van nieuwe verdelingscriteria van het Gemeentefonds voor Vlaanderen.

Dit is uiteraard een benadering die vrij moeilijk ligt, precies omdat een evenwicht moet gebracht worden tussen de diverse factoren en elementen. Ik zal daar vandaag niet bij stilstaan omdat ik meen dat het beter is dat binnen de commissie ter zake naar een algemene consensus wordt gezocht vooraleer wij, in detail, binnen dit debat over de begroting voor de Vlaamse gemeenschap voor 1984 concreet de vooropgestelde criteria benaderen.

Ik zal mij vandaag dan ook beperken tot een aantal beschouwingen met betrekking tot het Hulpfonds dat binnen het huidige Vlaamse Gemeentefonds bestaat voor de 306 gemeenten met minder dan 150.000 inwoners. In antwoord op een aantal door mij ter zake gestelde vragen heeft de Gemeenschapsminister onder meer geantwoord dat in het Hulpfonds voor 1983 nog een saldo van circa 500 miljoen frank beschikbaar is, na het aanwenden van het gedeelte dat enerzijds nodig is tot het betalen van het gewaarborgd ontvangstencomplement en anderzijds als delgingslast van de door de Vlaamse Executieve toegestane saneringsleningen.

Van de 33.864.269.934 frank die in 1983 binnen het Gemeentefonds aan Vlaanderen toekomt, werd 597.776.834 frank voorbehouden aan het Hulpfonds. Uit het antwoord van de heer Minister meen ik te mogen afleiden dat ongeveer 98 miljoen frank van Hulpfonds besteed werd aan het gewaarborgd ontvangstencomplement en de delgingslast van de toegestane saneringsleningen voor

deficitaire gemeenten.

Omtrent dit saldo van 500 miljoen frank zou ik de heer Minister een aantal vragen willen stellen.

1. Op grond van welke criteria zal dit bedrag verdeeld worden ?

2. Welke gemeenten komen voor verdeling in aanmerking ?

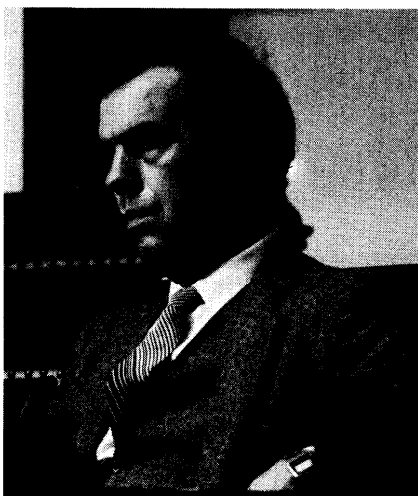
3. Ondanks het feit dat dit Hulpfonds bestemd is voor de gemeenten met een bezwaarde financiële toestand met uitzondering van Gent en Antwerpen, zou ik durven voorstellen dit saldo van 500 miljoen frank te verdelen over de 306 gemeenten met minder dan 150.000 inwoners. Waarom zou de Vlaamse Executieve geen gelijkwaardige inspanning leveren ten overstaan van alle Vlaamse gemeenten als de centrale regering die 1,7 miljard frank als buitengewoon hulpgeld aan alle 589 gemeenten heeft verdeeld. Hierdoor zou de Vlaamse Executieve ook eens de gemeenten aanmoedigen die in het verleden een gezond financieel beleid hebben gevoerd, en alle gemeenten kunnen een financieel steuntje best gebruiken.

4. Wat het Gemeentefonds betreft, zou ik de Executieve willen vragen trouw te blijven aan haar beleidsverklaring en de interne verdelingscriteria van het Gemeentefonds - Vlaanderen alleen te wijzigen op basis van een door de Vlaamse Raad te nemen decreet.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, dit zijn een aantal beschouwingen omtrent het Hulpfonds binnen het Gemeentefonds-Vlaanderen.

In mijn laatste luik wil ik even blijven stilstaan bij het door de heer Minister aangekondigde Investeringsfonds wat uiteraard voor de lokale besturen een zeer goede beslissing zou zijn omdat, zoals is onderstreept door collega Desseyn, men inderdaad de dossiers tot subsidiëring spoediger zou afhandelen, de gemeenten meer planmatig hun financiële middelen zouden kunnen spreiden in hun buitengewone uitgaven in een terecht gevraagde meerjarenplanning.

In de beleidsverklaring van de Vlaamse regering van 25 januari 1982 wordt



CVP- Volksvertegenwoordiger P. Tant, verslaggever over de begrotingsmaterie binnenlandse aangelegenheden

de oprichting van een zogenaamd Investeringsfonds aangekondigd.

In een tijdschrift van de bouwsector werden een aantal criteria alsmede de procedure vooropgesteld met betrekking tot de trekkingsrechten die de gemeentebesturen in dit Investeringsfonds zouden hebben.

Graag in dit verband een aantal belangrijke beschouwingen en vragen :

1. Is het juist dat dit Investeringsfonds enkel zou betrekking hebben op de specifieke bevoegdheden van de Gemeenschapsminister voor binnenlandse aangelegenheden, met andere woorden over de kredieten waarover u beschikt ?

Ik mocht in mijn eerste luik erop wijzen dat dit uitgavenpakket enkel 3,44 procent bedraagt van de globale begroting van de Vlaamse Gemeenschap, daar waar de totaliteit van inkomens en vermogensoverdrachten naar regionale en lokale besturen meer dan 16 procent van de globale begroting van de Vlaamse Gemeenschap bedraagt.

2. Is het wettelijk mogelijk dit Investe-

ringsfonds uit te breiden tot de subsidies waarover andere Ministers bevoegd zijn, zonder in strijd te zijn met de bepalingen van artikel 74 - 3" van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot de hervorming der instellingen ? In dit artikel wordt uitdrukkelijk bepaald hoe de bevoegdheden moeten verdeeld worden over de negen leden van de Executieve. Is het mogelijk de kapitaaluitgaven waarover de onderscheiden leden van de Executieve beschikken wat de regionale en de lokale besturen betreft, samen te brengen in één Investeringsfonds zoals in een bepaald persartikel wordt vooropgesteld.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, tot zover een aantal beschouwingen en bedenkingen alsmede een reeks vragen bij de bespreking van het luik „binnenlandse aangelegenheden" ter gelegenheid van het debat omtrent de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1984. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Temmerman heeft het woord.

De heer G. Temmerman (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, bij wijze van inleiding wens ik de heer Tant, verslaggever, te danken en te feliciteren voor zijn helder en bondig verslag over onze werkzaamheden in de Commissie. Naast de correcte weergave van de discussie geeft het ook blijk van de constructieve geest, die bij de leden van deze Commissie aanwezig is. In dat verband wens ik ook de Minister te danken voor de uitvoerige antwoorden, die hij op onze vragen heeft willen verstrekken. Uit zijn verklaringen in de commissievergadering hebben wij onthouden, dat in 1983 in het Vlaamse Gewest een honderdtal gemeenten op de 300 deficitair waren, waarbij het tekort verdubbelde van 10 tot 20 miljard. Talrijke gemeenten - het werd hier reeds door andere collega's vermeld en wij kunnen het slechts blijven herhalen - verkeren in ernstige financiële moeilijkheden. De economische crisis en de voortdurende afroming van het Gemeentefonds zijn hier niet vreemd aan.

Het volmachtenbesluit nr. 110 en het daaropvolgend besluit nr. 145 leggen de gemeenten de verplichting op tegen uiterlijk 1988 een begrotingsevenwicht te bereiken. In de nationale vergadering hebben wij daartegen geprotesteerd en voor de gevolgen daarvan gewaarschuwd. De regering heeft immers een aantal verantwoordelijkheden verplaatst en het herstellen van haar tekortkomingen tegenover de gemeenten heel eenvoudig naar de gemeenten zelf overgeheveld. De gemeenten worden verplicht tot drastische besparingen en belastingverhogingen. Voor de gemeenteraadsleden stellen zich dan ook ernstige problemen.

Hoe kan de gemeentelijke dienstverlening op peil worden gehouden ?

Hoe kunnen de lasten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld ?

Welke investeringen zijn nog haalbaar ?

Mijnheer de Minister, ik wens hier toch te waarschuwen voor de mogelijke gevolgen van een brutaal terugschroeven van de gemeentelijke uitgaven.

Het zogenaamde „cut-back management" dat nu internationaal overal opgeld maakt, zou in bepaalde omstandigheden kunnen leiden tot een brutale afbouw van de dienstverlening. Ik zou u dan ook willen vragen of u bereid bent, mede met ons, er voor te waken opdat dit niet zou gebeuren, want er zijn inderdaad mogelijkheden en uitwegen om uit deze situatie te komen, zonder daarom terug te vallen op een totale afbouw van wat in zoveel jaren en met zoveel inspanningen werd tot stand gebracht.

Ik had reeds vroeger de kans u in de Commissie te verwijzen naar de conclusies van het IULA-congres, dat vorig jaar in Stockholm plaats had en dat onder meer en aparte sessie aan het „cut-back management" heeft gewijd tijdens dewelke vooral werd gezocht naar mogelijkheden om te besparen met de kleinst mogelijke hinder voor de bevolking. Nochtans bestaat bij sommige gemeentebestuurders de neiging de meest eenvoudige weg te volgen, door zoveel mogelijk inwo-

Temmerman

ners het maximum te laten betalen en, op die manier, zo snel mogelijk aan de nodige gelden te geraken, wat mij een verkeerde benadering lijkt van de gestelde problematiek.

De globale dotatie van het Gemeentefonds wordt geregeld door de wet van 5 januari 1976. De recente volmachtsbesluiten hebben het Fonds voor 1984 voorlopig laten stijgen met 4 procent. Nadien zou dan, volgens de mededeling van de Minister van binnenlandse zaken, nog een aanpassing volgen op basis van een soort indexatie. Wij betreuren, dat het systeem van 1976 daarmee definitief verloren gaat en verlaten wordt en dat de dotatie van het Gemeentefonds zelfs de inflatie niet meer volgt. Het is ten andere geen toeval – en het is ook al op deze tribune, zij het dan in de Kamervergadering herhaaldelijk gezegd – dat een globale tekort van de gemeenten in 1983 eigenlijk te vergelijken is met de globale afroming van het Fonds sinds 1976.

Het is ook bekend dat deze dotatie, weze ze dan bekritiseerbaar, onder de gewesten verdeeld wordt op basis van drie criteria, die ons allemaal goed bekend zijn en waarop ik thans niet terugkom. Het is een feit, dat Vlaanderen door deze criteria wordt benadeeld. Reeds in 1982 heb ik ter zake een wetsvoorstel ingediend waarvoor in het kader van de staatshervorming het systeem van de geristoreerde personenbelasting zou worden ingevoerd. De Executieve heeft dan beslist dit probleem te bespreken met de nationale Regering. Ik zou graag vernemen hoever het met deze onderhandelingen staat en of u daar zelf bij betrokken bent. Ik durf aandringen op activering van die besprekingen, want het probleem wordt met de dag nijpender en dringender gesteld.

Bovendien constateer ik, dat men voor het staal toch een systeem van zogenaamde regionalisering heeft gevonden, althans toch volgens sommigen. Misschien kunnen wij dezelfde financiële regeling onderzoeken wat het Gemeentefonds en het Provinciefonds betreft.

Een woord over de gemeentebelastingen,

die in 1983 fors gestegen zijn. Volgens bepaalde bronnen zou de gemeentelijke belastingdruk met 15 à 20 procent gestegen zijn. 1 op 3 gemeenten in Vlaanderen heeft van de wet van 11 april 1983 gebruik gemaakt om meer dan 6 procent aanvullende personenbelasting te heffen. 1 op 3 gemeenten heft nu reeds meer dan 2000 procentiemen op de onroerende voorheffing.

De Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten raamt de nieuwe verhoogde gemeentebelastingen in 1983 zomaar liefst op 13,5 miljard frank.

Dames en heren, men kan de vraag stellen of de gemeenten hun fiscale druk kunnen blijven opvoeren. Ik veroorloof mij een voorbeeld uit mijn eigen stad aan te halen waar, ingevolge de recente beslissingen van de bestuursmeerderheid, de globale belastingdruk per gezin, in 1984, gemiddeld met 7.000 frank zal toenemen, wat een enorme stijging is.

Bovendien zou ik willen waarschuwen voor de tendens, die bij sommige gemeentebesturen naar voren treedt, met name om bepaalde belastingen al te gemakkelijk af te schaffen en te vervangen door andere, die dan over een groter aantal inwoners gespreid zijn. Ik neem als voorbeeld de tendens tot afschaffing van de belasting op het tewerkgesteld personeel, wat wordt gemotiveerd met het nogal goedkope argument, dat het onaanvaardbaar is in deze tijd van werkloosheid nog een belasting op te leggen aan diegenen, die werk verschaffen. Ik noem dat eigenlijk een lachwekkend argument, vooral als ik naar de feiten kijk. De belasting op het tewerkgesteld personeel bedraagt 500 frank per personeelslid en per jaar. Als ik dan de realiteit zie, stel ik vast, dat men al een bedrijf van 1.000 werknemers moet hebben om een belasting van 500.000 te moeten betalen. Welnu, mijnheer de Minister, de afschaffing van 500.000 frank belasting voor een bedrijf met 1.000 werknemers levert nog niet voldoende inkomen op om één enkele bijkomende tewerkstelling te verzekeren. Het is dus een fictie te beverenen, dat de afschaffing van deze belasting de werkverschaffing ten goede zou komen. Naar mijn eigen stad kij-

kend constateer ik, dat die belasting 20 miljoen per jaar opbrengt en dat, als men ze afschaft, dit in wezen neerkomt op een meer-inkomen van 20 miljoen voor de werkgevers, die daartegenover geen enkele prestatie zullen kunnen stellen op het vlak van de werkverschaffing vermits – ik heb het reeds aangetoond – zij meer dan 1.000 personen in dienst moeten hebben om daarvan 500.000 frank over te houden. Ik ga dus niet akkoord met deze tendens die, naar mijn gevoelen, verkeerd is gesteld. Ik meen dat de motivering, die vele jaren geleden werd aangevoerd om de belasting op het tewerkgesteld personeel in te voeren, nog steeds geldig is. Ik vraag u dus niet al te gemakkelijk aan deze, naar mijn gevoelen, goedkope tendens toe te geven en er nauwlettend op toe te zien dat men toch een inspanning blijft leveren om de gemeentelijke belastingen selectief in te stellen en niet altijd de grootste gemene deler te gebruiken.

Ik durf te stellen dat ik daarmee ook de hele problematiek van de gemeentelijke fiscaliteit heb gesteld. Zoals reeds door de heer Tant werd gezegd, is het eigenlijk zó, mijnheer de Minister, dat een groot aantal gemeentelijke belastingen voorbijgestreefd zijn. We leven in een andere tijd. Ik neem het voorbeeld van de belasting op de balkons en de logia's, die destijds een teken van welstand waren, maar dat in grote steden en in belangrijke gemeenten vandaag niet meer zijn. In mijn stad zijn er talrijke woningen met balkons en logia's die in vervallen toestand verkeren, huurkazernes geworden zijn, waar mensen wonen die het vaak lastig hebben om rond te komen en op de koop toe nog eens met deze belasting worden bedacht, want hun eigenaars vinden wel een middel om de belasting naar de huurders over te dragen. En dat, ik herhaal terwijl bedoelde belasting in feite dateert uit een tijd waarin balkons en logia's synoniem waren van welstand.

Ik denk dat hier een moderne aanpak nodig is. Ik vraag de Minister of hij ter zake een initiatief zou kunnen nemen om, vanuit zijn bevoegdheid, de gemeenten bij mekaar te brengen en aan te sporen heel deze problematiek te herdenken en de hele resem – de

Temmerman

heer Tant heeft het er daarnet ook over gehad – van gemeentelijke belastingen die hier wel en daar niet worden toegepast, opnieuw te herdenken en te zake tot een nieuwe benadering te komen.

Ik zal niet ontkennen, dat een aantal maatregelen ook een gunstige weerslag hebben op de begroting. De heer Vankeirsbilck heeft er trouwens over gesproken. Het volmachtbesluit nr. 202 tot toekenning van het bedrag van 21 miljard frank gespreid over een periode van vijf jaar, is ongetwijfeld een welgekomen appeltje tegen de dorst, al mogen wij niet vergeten, dat sinds 1978 de schatkist toch de beschikking heeft over zowat 21 miljard frank gemeentelijke aanvullende personenbelasting die nooit aan de gemeenten werd teruggespeeld.

Ik heb ook in de vergadering van de Kamer bij herhaling aangetoond, dat de terugbetaling door het Rijk van die 21 miljard frank dubbel geheven in 1978, misschien wel een uiting is van een zeker schuldgevoel, maar helemaal niet tegemoetkomt aan een fundamentele eis van de gemeenten, met name sneller te kunnen beschikken over de gelden, die door de burgers ten behoeve van de gemeenten worden betaald via de rijksdiensten. Denk onder meer aan de aanvullende personenbelasting, de opbrengst van de gemeentelijke opcentiemen, die vaak met enorme vertraging aan de gemeenten worden doorbetaald en intussen voor het Rijk een kosteloze financiering vormen waarover het 18 maanden tot twee jaar beschikt. In feite moeten de gemeenten op de koop toe nog 3 procent betalen om de inning te helpen bekostigen en moeten ze bovendien vaak geld lenen om hun verplichtingen te kunnen nakomen.

Enkele woorden over de nationale maatregelen, die ook collega Vankeirsbilck heeft behandeld. De eenmalige toelage van 1,7 miljard frank werd op een speciale en betwistbare wijze onder de gemeenten verdeeld. De Minister van binnenlandse zaken had ons in de Commissie beloofd, dat de verdeling zou gebeuren volgens het aandeel in het Gemeentefonds, maar nu blijkt dat Vlaanderen slechts

48,93 procent krijgt in plaats van de gewestelijke verdeelsleutel van 52,54 procent, wat voor de Vlaamse gemeenten neerkomt op een minder inkomen van 60 miljoen frank. Ik weet dat de Gemeenschapsminister ter zake niet heeft stilgezeten; hij heeft ons gesignaleerd, dat hij het probleem aanhangig heeft gemaakt bij de nationale regering. Het zou ons verheugen mocht hij ons bij gelegenheid vertellen hoe die zaak er voor staat.

In verband met deze aangelegenheid treed ik de opvattingen van de heer Tant bij, die eveneens vragen heeft gesteld over deze extra zuurstoftoevoer. Zullen de gemeenten niet de begrijpelijke en menselijke vergissing begaan te leven naar deze jaarlijkse verhoging van hun inkomen, die enkele jaren zal aanhouden? Zullen ze niet, zoals men dit te Gent noemt: „Zaaien naar de zak”? Op die manier zouden ze achteraf voor pijnlijke verrassingen kunnen staan.

Wij vragen ons af wat er na 1988 zal gebeuren. Alles wijst erop, dat men alle mogelijke inspanningen levert om het doel, het evenwicht in 1988, te bereiken, niet alleen op nationaal maar ook op provinciaal en gemeentelijk vlak. Voor mijn eigen gemeente zou dit na 1989-1990 wel eens de totale ineenstorting kunnen betekenen. De leninglasten zullen dan enorm stijgen. Er rijzen dus heel wat vragen over wat de volgende sessie gemeentebestuurders te wachten staat wanneer ze deze erfenis zullen moeten opnemen.

Ook de Vlaamse Executieve heeft maatregelen genomen. De saneringssleningen hebben ongetwijfeld een gunstige invloed op gemeenten met een deficitaire begroting. Niet alleen de lening zelf is belangrijk – samen ongeveer 2 miljard frank – maar vooral de mentaliteitsverandering, die het gevolg is van de verplichting een saneringsplan op te maken. Dit heeft de gemeentebestuurders ertoe gebracht na te denken over wat nog haalbaar en betaalbaar is. Misschien heeft men inderdaad te lang gewerkt met een visie op korte termijn zodat het gedwongen nadenken ongetwijfeld heilzaam is geweest voor de benadering van het bestuur van een gemeente op lange termijn.

De saneringsmaatregelen doen zich vooral gevoelen in de buitengewone dienst. Lokale investeringen zijn in 1983 ten minste met 10 à 15 procent teruggelopen. Ernstiger zijn de investeringsvooruitzichten voor 1984 want die worden geraamd 40 procent lager te zullen liggen dan voorheen. Enkele collega's hebben al gewezen op de nefaste gevolgen van deze situatie. De kredieten ingeschreven op de begroting voor de gesubsidieerde werken blijven op het peil van vorig jaar en worden dus niet aangepast aan de inflatie.

Ik vraag de Minister de aspecten van de gemeentelijke investeringen, en vooral dan de invloed ervan op de lokale tewerkstelling, niet uit het oog te verliezen. Wij zijn ons bewust van zijn belangstelling voor deze problemen, maar ik wens er toch extra de nadruk op te leggen, want in deze tijd van economische crisis, wanneer de industriële en de particuliere investeringen achterwege blijven, moet de openbare sector meer dan ooit een stimulans zijn voor de tewerkstelling.

In dit verband, mijnheer de Minister, verwachten wij zeer veel van het door u in het vooruitzicht gestelde Investeringsfonds.

Het huidige systeem van subsidiëring van gemeentelijke werken is reeds lange tijd aan kritiek onderhevig. Reeds in 1970 maakt de Commissie „Toelagen voor gemeentewerken” van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten een eindverslag op waaruit belangrijke nadelen naar voor kwamen.

Samengevat komen ze hierop neer :

- een grote verscheidenheid in subsidiëringssystemen en procedures met als gevolg dat de gemeenten vaak niet in staat zijn uit te maken wat wel en niet subsidieerbaar is en onder welke voorwaarden ;
- de omslachtigheid, de ingewikkeldheid van de procedure en het daaruit voortvloeiende tijdsverlies ;
- de toekenning van toelagen gebeurt niet volgens objectieve criteria ;
- de subsidiëring kan de kosten van het project omhoog jagen waardoor

Temmerman

en bescheiden project kan uitgroeien tot een prestigeproject en daarvan zijn er helaas in Vlaanderen veel voorbeelden ;

– de gemeenten schrijven kredieten in hun begroting in zonder te weten of ze wel een toelage zullen krijgen, terwijl de deficitaire gemeenten op be-
toelaging moeten beroep doen binnen hun investeringsplafond ;

– de moeilijkheid voor de gemeenten om een meerjarenplanning van hun investeringen op te maken.

Uw voorstel tot oprichting van een **Investeringsfonds** – dat slechts een budgettaire inschrijving betekent – zal zoveel mogelijk bovenvermelde nadelen weg werken en bijkomend de beslissingsbevoegdheid van de gemeenten – hun autonomie dus – vergroten specifiek op het vlak van de investeringspolitiek. Daarom staan wij ook volledig achter uw voorstel en samen met de verslaggever, de heer Tant, dringen wij aan opdat het spoedig realiteit zou worden.

Vanzelfsprekend rijzen bij heel wat gemeentebesturen vragen daaromtrent. De heer Vankeirsbilck heeft er daarstraks reeds enkele geformuleerd waarop u ongetwijfeld zal antwoorden. Wij voelen aan dat hier iets nieuws kan groeien dat voor de gemeenten van buitengewoon groot belang kan zijn. Het fonds kan een belangrijke factor worden ter stimulering van de gemeentelijke investeringen. Ook de herziening van de criteria voor de verdeling van het **Gemeentefonds**, waarvoor u ook initiatieven heeft genomen die, naar wij hopen, zo spoedig mogelijk zullen worden gerealiseerd, zal daartoe bijdragen. Aldus zullen nieuwe impulsen kunnen worden gegeven aan een modern gemeentebeleid, dat niet enkel uitgaat van een visie op korte termijn maar werkelijk kan rekening houden met een planning op lange termijn.

Tot besluit, mijnheer de Minister, wil ik u danken voor de inspanningen, die u en de leden van uw kabinet doen voor een vlotte afwerking van de dossier waarvoor u bevoegd is en voor het bevorderen van de goede relatie tus-

sen uw kabinet en de gemeentebesturen. Het is voor de gemeenten van belang te weten, dat de **Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden** iemand is die met hen meeleeft en begrip heeft voor hun problemen. (**Applaus bij de SP**)

De Voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer F. Vermeiren (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, als wij de begroting van binnenlandse aangelegenheden voor 1984 bespreken, kunnen wij moeilijk een grondige discussie over de gemeentefinanciën uit de weg gaan.

Ondanks alle maatregelen die reeds ter zake genomen werden, stellen wij vast, wanneer wij de statistieken bekijken, dat het aantal gemeenten dat een deficitaire begroting indiende steeg van 72 in 1982 naar 87 in 1983.

Bovendien steeg het globale tekort van de Vlaamse gemeenten van 10,9 tot 21,9 miljard frank. Bij de begrotingswijzigingen 1983 werd er volgens de Gemeenschapsminister reeds een verbetering vastgesteld. Ook is er een gunstige kentering waarneembaar bij de meeste gemeentebesturen. Zowat iedereen geraakt er stilaan van overtuigd dat de financiële toestand van de gemeenten moet gesaneerd worden.

Grosso modo kan men 3 mogelijke middelen aanwenden om de **gemeentefinanciën** gezond te maken.

Er is ten eerste de verhoogde gemeentelijke fiscaliteit. Het doorbreken van de 6 procent grens in de aanvullende personenbelasting heeft reeds in 1983 tot gevolg gehad dat er 118 gemeenten op 308 van deze mogelijkheid gebruik hebben gemaakt om hun inkomsten te verhogen. 63 van die 118 gemeenten heffen 8 procent aanvullende personenbelasting, en één gemeente boekt met 12 procent aanvullende personenbelasting alle records. Inzake de onroerende voorheffing waren er in Vlaanderen in 1983, 99 gemeenten die een aanslagvoet van 2.000 of meer opcentiemen vestigden. Uit wat ik rondom mij zie gebeuren kan ik bijna afleiden dat deze trend van belastingverhoging nog zal versterken in

1984.

De ongelijke belastingdruk in de verschillende gemeenten – ik heb reeds de gelegenheid gehad daarop in de commissie de aandacht te vestigen – heeft nu reeds tot gevolg dat er in sommige gemeenten en steden, waar de aanvullende personenbelasting en de onroerende voorheffing zeer hoog is, mensen zijn die van domicilie veranderen, hun huis verkopen en verhuizen naar wat men gemeentelijke fiscale paradijzen noemt. Inderdaad zijn er nog enkele gemeenten waar er, gelukkig voor de inwoners, geen aanvullende personenbelasting wordt geheven.

De heer G. Temmerman : U heeft die wet goedgekeurd, mijnheer Vermeiren. Dat is een grote fout geweest.

De heer F. Vermeiren : Wij stellen vast, mijnheer Temmerman.

Ik wil de Gemeenschapsminister zijn aandacht eveneens vestigen op de omzendbrief inzake de begroting 1984 van het Waalse Gewest waarin op breedvoerige wijze allerlei nuttige bestaande bepalingen in herinnering worden gebracht. Zo is er een ganse lijst van maximumbedragen ingeschreven voor alle mogelijke directe en indirecte gemeentebelastingen.

Bovendien mogen de gemeenten van het Waalse Gewest in hun belastingverordeningen clausules opnemen tot automatische jaarlijkse verhogingen, evenwel zonder de gestelde maxima te overschrijden. Aan de gemeenten van het Vlaamse Gewest worden dergelijke bepalingen niet toegelaten evenmin als indexkoppelingen. Ik zou aan de minister willen vragen wat zijn visie hieromtrent is ?

In de gemeenten van het Waalse Gewest is een directe belasting op de stapelplaatsen van afvalstoffen toegelaten met een maximaanslagvoet van 10 frank per ton. Kan de Gemeenschapsminister van ondergeschikte besturen instemmen met een soortgelijke belastingverordening wat de Vlaamse gemeenten betreft ? Deze belasting zou een dubbel voordeel hebben : ten eerste, de gemeenten genieten van een meerinkomst als gevolg van milieuhinder en bovendien

Vermeiren

is het ten tweede, een milieuvriendelijke belasting.

Een tweede mogelijkheid tot vermindering van de gemeentelijke tekorten is het afremmen van de uitgaven. Dit kan dus zowel in gewone dienst als in buitengewone dienst gebeuren. Beide staan in nauw verband. Voor deficitaire gemeenten mag het bedrag van de investeringen waarvan de financiering gebeurt, met leningen ten hoogste gelijk zijn aan het volume van de aflossingen van de gemeenteschuld in 1982. Dit heeft tot gunstig gevolg dat in de gewone dienst het percentage van de schulden niet meer aangroeit.

Door de blokkeringen van de loonindex en het vertragen van nieuwe aanwervingen werden, zo blijkt uit recente studies, eveneens belangrijke besparingen geboekt. De vraag werd ook reeds in Commissie gesteld, maar zij is mijns inziens belangrijk genoeg om ook hier herhaald te worden, met name of de vrij algemene verbetering van de gemeentefinanciën niet in hoofdzaak het gevolg is van de verdeling van de uitzonderlijke regeling van het koninklijk besluit nummer 202, dat voorziet in een supplementaire tegemoetkoming aan de Belgische gemeenten ten belope van 21 miljard frank, gespreid over een periode van 5 jaar. Bovendien kan men zich hier ook afvragen of de huidige verbetering geen aanleiding zal geven tot gemakkelijksoplossingen en men binnen 5 jaar zal moeten vaststellen dat de gemeentebesturen hun uitgaven hebben afgestemd op deze supplementaire inkomsten.

Uit dit alles kunnen wij nu reeds afleiden dat controle van de uitgaven een grote en permanente opdracht zal blijven, willen wij bekomen dat op termijn de gemeentefinanciën gezond worden en het ook blijven.

Een derde mogelijkheid om de gemeentefinanciën gezond te maken zijn de zogenaamde saneringsleningen voor deficitaire gemeenten.

Dat deze saneringsleningen verplicht gekoppeld werden aan een saneringsplan, is een gelukkige beslissing ge-

weest en heeft het voor heel wat gemeenten mogelijk gemaakt maatregelen te treffen die, indien de gemeenten niet verplicht werden hun begroting in evenwicht te brengen, er anders waarschijnlijk nooit zouden komen.

Met betrekking tot het gemeentefonds wil ik bondig zijn. De Gemeenschapsminister heeft in de Commissie medegedeeld dat, in afwachting dat de nieuwe criteria tot verdeling van het Gemeentefonds voor het Vlaamse Gewest zijn vastgesteld, de regeling van 1983 eveneens voor 1984 zal gelden. Wat de nieuwe criteria van het Gemeentefonds voor het Vlaamse Gewest zullen zijn weten wij nog niet. Wij hopen alleen maar dat zij voldoening zullen schenken aan alle betrokkenen. Men zal de kritiek maar kunnen vermijden als de criteria voldoen aan wetenschappelijk en objectief te controleren normen : en men de gemeenten met een gezond beheer niet benadeelt.

Tot slot, mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, zou ik het hier nog even willen hebben over een onderwerp waar onze fractie bij de bespreking van de begroting 1983 uitvoerig aandacht heeft aan geschonken, met name de oprichting van een investeringsfonds voor de gemeenten, dat moet instaan voor de vervanging van het systeem van gesubsidieerde werken.

Ook hier zal grote aandacht moeten worden geschonken aan de omslagcriteria die zullen moeten voldoen aan objectieve normen en tegemoetkomen aan daadwerkelijke noden.

Met aandacht zien wij dan ook uit naar de tekst van het door de Gemeenschapsminister ter zake aangekondigde ontwerpdecreet, waarbij wij hem zouden willen verzoeken rekening te houden met de opmerkingen, wensen en suggesties van de Commissie en de Vereniging van Belgische steden en Gemeenten.

Tot slot zou ik de Gemeenschapsminister willen bedanken voor de openheid waarmee hij zijn voorstellen en beleid in de Commissie naar voren

bracht. Ik hoop dat dit zich naar de toekomst toe zal bestendigen. (**Applaus bij de PVV**)

De Voorzitter : De heer Marchand heeft het woord.

De heer C. Marchand (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ter gelegenheid van de bespreking van de begroting van de Vlaamse Raad 1984 wens ik even tussen te komen en enkele bedenkingen te maken.

We hebben de gewestvorming gewild om meerdere redenen : de uitbouw van een zelfstandig Vlaanderen met een eigen culturele identiteit ; het beter afstemmen van de economische problemen op onze Vlaamse eigenheid ; de instellingen dichter bij de mensen brengen ; vereenvoudiging van de administratie enzovoort.

Onder invloed van de verkiezingslogen, en door de veelal te eenzijdige voorlichting van de media enerzijds en door het gebrek aan politieke interesse van het brede publiek anderzijds wordt dit streven bij de bevolking vertaald onder twee noemers : meer werkgelegenheid – meer jobs ; minder betalen – meer hebben.

De grote vraag die hier vandaag kan worden gesteld is dan ook „Wat is hiervan tot op heden terecht gekomen” ?

Op het stuk van cultuur en meerdere andere terreinen werden zeer zeker positieve resultaten geboekt.

Op het economische terrein liggen de zaken, naar mijn gevoel, anders. Zeer zeker, het kan niet worden ontkend dat wij in een periode van recessie leven, bij ons evengoed als overal elders in de wereld.

Mijn overtuiging is dat wij, jammer genoeg te weinig kunnen doen als politieke oveheid wanneer het gaat over het scheppen van rendabele werkgelegenheid. Dit wil echter niet zeggen dat wij niet in staat zijn te zorgen voor meer welzijn van onze bevolking. Hier kom ik op een belangrijk terrein dat wel in de invloedssfeer ligt van de Vlaamse overheid, namelijk de decentralisatie van de overheidsdiensten.

Marchand

Meer dan ooit zou dit voor ons actueel moeten worden, want hier ligt toch de mogelijkheid om : de dossiers dichter bij de bevolking te brengen ; versnelde afhandeling van de dossiers ; beperken van de pendel ; decongestie van de Brusselse agglomeratie, die heel wat miljarden kost ; ontsluiting van de ontwikkelingsgebieden.

In de beleidsverklaring van de huidige Vlaamse Executieve van 21 januari 1982 lezen wij : „De Vlaamse Gemeenschap moet nu haar eigen politieke gestalte uitbouwen.” En verder : „dat een beleid moet ontworpen worden dat steunt op een zo ruim mogelijke Vlaamse consensus dat moet leiden naar de volledige valorisatie van het Vlaamse potentieel, dit met het oog op het behoud en de uitbouw van het welzijn, de welvaart en de werkgelegenheid in Vlaanderen.”

Verder lezen wij nog : „De Vlaamse Executieve zal dringend werk moeten maken van de uitbouw van de eigen instellingen en diensten. Hierbij zullen onder meer : de thans verspreide diensten gehergroepeerd worden ten einde een maximale doelmatigheid uit te bouwen ; de administratieve procedure voor de burger versoepeld en vereenvoudigd worden (voor bouwtoelatingen, exploitatievergunningen, lozingsvergunningen).”

Ten slotte – en ik wil dit onderstrepen – staat in deze beleidsverklaring het volgende uitdrukkelijk vermeld. „Deze benadering mag evenwel niet leiden tot een nieuw centralisme op Vlaams niveau. Een doelmatige en gegroepede decentralisatie zal worden doorgevoerd, via de oprichting van huizen van de Vlaamse Gemeenschappen ten einde de administratie dichterbij de burger te brengen”.

Mijnheer de Minister, over de decentralisatie zou heel wat kunnen gezegd worden, maar ik wil mij beperken tot iets dat mij – en velen met mij – nauw aan het hart ligt, namelijk het beperken van de pendel.

De streek waar ik woon is de Westhoek. Bij ons is men met het probleem van de werkloosheid niet geconfronteerd sedert een paar jaren,

zoals in sommige andere streken van ons Vlaamse land. Het is voor ons een probleem dat reeds generaties duurt. Wij hebben er reeds leren mee leven.

Het is de streek waar eertijds de biete-mannen naar Frankrijk trokken en tweemaal per jaar vrouw en kinderen, gedurende een onafgebroken periode van 7 à 8 weken, achterlieten om hun kost te verdienen. Het is ook de streek waar velen – nu heel wat minder – voor een week wegtrekken naar Wallonië of elders in dit land om aan de kost te geraken. Maar vandaag nog is het de streek waar heel wat mensen dagelijks heen en weer pendelen en 14 è 15 uur per dag uithuizig zijn om aan werk te geraken.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, ik kan er – en ook andere collega's, hier thans aanwezig – over meepraten als parlementair pendelaar, die, drie à viermaal per week, 4.30 uur per dag onderweg is.

Misschien dringt het bij velen van ons onvoldoende door wat het eigenlijk voor de werknemers betekent om jaren na mekaar elke dag van de week een dergelijk leven te leiden, eenvoudigweg omdat er voor hen geen andere oplossing bestaat. Weet u en beseft u wat het voor een jonge moeder uit de Westhoek betekent haar werk te moeten opnemen in de Brusselse agglomeratie, zonder vooruitzicht ooit dichterbij huis te kunnen werken, wanneer zij hiervoor onderweg is van 's morgens 6 tot 's avonds 7 uur en zij haar kinderen van maandag tot vrijdag alleen slapende ziet.

Dat is, meen ik, en iedereen zal met mij akkoord gaan, een asociale toestand die zich eigenlijk in een tijd als deze niet mag voordoen. Ik geef dan nog geen verdere beschouwing over wat dat voor het familiale leven betekent, maar ik ben ervan overtuigd dat u allemaal begrijpt dat dit niet ideaal is.

Mijn grote vraag die ik vandaag wil stellen is de volgende : kunnen wij hier niets doen ? Liggen in de gewestvorming op dit vlak dan geen kansen om er wat van terecht te brengen ?

Zoals ik reeds zei staat in de beleids-

verklaring, op bladzijde 4, geschreven dat de uitbouw van onze administratie niet mag leiden tot een nieuw centralisme op Vlaams niveau.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, tot mijn spijt deel ik u mede dat ik mij toch dienaangaande zorgen maak, want datgene wat tot nu toe is gebeurd wijst niet in de door mij verhoopde richting. Ik heb dus de indruk dat het op dat stuk bij vrome wensen en verzuchtingen blijft en dat wij eerder de centralistische toer opgaan dan te denken aan decentralisering. Meer zelfs, ik meen te mogen vaststellen dat de nationale centralisering vervangen wordt door een Vlaamse centralisering waarbij de gemeenten en de provincies opnieuw, of misschien nog erger dan vroeger, in de kou blijven staan.

Tot slot zou ik willen aandringen opdat de kans, die hier vandaag wordt geboden, zou aangegrepen worden om één van de zaken, die wij meenden als vrucht van de gewestvorming te kunnen plukken en die wij werkelijk zelf in handen hebben, aan ons volk ten goede te laten komen.

Mijnheer de Minister, ik weet zeer goed dat de vraag die ik vandaag stel niet alleen u betreft, maar eigenlijk de complete Executieve, maar vermits u echter bevoegdheid hebt over de gemeenten en de provincies, meen ik dat ik best uw aandacht hiervoor mag vragen. Ik dank u reeds bij voorbaat voor uw antwoord. **(Applaus bij de CVP en PVV)**

De Voorzitter : De heer Dhoore heeft het woord.

De heer L. Dhoore (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, ik wou aan de Minister graag een vraag stellen maar ik verontschuldig mij bij hem omdat ik op het antwoord niet kan wachten. Wij zijn namelijk, met de werknemers-afgevaardigden, in vergadering in verband met de DIRV-acties. Dit betekent dat er terzelfdertijd openbare vergadering en commissievergadering is. Ik betreur dit ten zeerste en hoop dat de Minister – gezien ik niet op zijn antwoord kan wachten – voor de situatie begrip zal opbrengen.

Dhoore

Mijn vraag heeft betrekking op het migrantenbeleid. Meer dan voorheen worden wij de laatste maanden geconfronteerd met bepaalde moeilijke kwesties en kritieken inzake de migrantenbevolking in ons land. Bepaalde voorstellen, waar wij niet erg gelukkig mee zijn, worden momenteel in het Parlement besproken. Ik herhaal nogmaals dat wij met sommige zaken niet kunnen akkoord gaan.

Wij delen de zorg van degenen die zeggen dat ook in de gemeenten wellicht een spreidingsbeleid zou moeten kunnen worden gerealiseerd. Dit dient evenwel op een positieve manier te worden aangepakt en niet langs de weg van verbodsbepalingen, veto's, enzovoort.

Mijnheer de Minister, ik weet zeer goed dat u in de Executieve niet in de eerste plaats verantwoordelijk is voor het migrantenbeleid. Overmorgen zal ik trouwens de gelegenheid hebben aan mevrouw Steyaert in dat verband een suggestie te doen of minstens toch enkele vragen te stellen.

Toch meen ik dat één aspect van het migrantenbeleid ook uw zorg zou kunnen wegdragen. Ik ben van oordeel dat het niet zou mogen dat gemeenten die geconfronteerd worden met een hoog aantal migranten onder hun bevolking en daarvoor een aantal positieve onthaalstructuren op het getouw willen zetten, welke ongetwijfeld supplementaire kosten meebrengen, daarvoor zelf moeten opdraaien, denken wij maar aan de tolken, de werking van de sociale dienst, met inbegrip van het OCMW, de culturele problemen en in dit verband de promotie inzake de mogelijkheden hun eigenbeleid te behouden ook op het stuk van de religie. Bij dit laatste komt ook het probleem van het oprichten van moskeeën in de gemeenten met een hoog aantal migranten kijken.

Dit alles wordt door een aantal gemeenten in het Vlaamse land op een consequente wijze zeer positief gedaan en ik vind dat het zou moeten worden gestimuleerd in die mate dat het op zijn minst niet zou gehinderd worden omwille van financiële redenen. Vandaar mijn vraag of het niet

mogelijk is dat bij de verdeling van het Gemeentefonds een kleine voorafname zou kunnen gebeuren derwijze dat enkele miljoenen zouden ter beschikking worden gesteld van die gemeenten waar het percentage migranten een zeker niveau bereikt en op voorwaarde dat die gemeenten zouden aantonen dat op een positieve wijze inspanningen gebeurden om de onthaalstructuren in de brede zin van het woord te verzorgen. Ik veroorloof mij samen met een aantal collega's uit de Vlaamse Raad een voorstel van decreet in te dienen om dit objectief te realiseren en ik hoop dat het u en uw medewerkers mogelijk zal zijn daar positief op in te gaan. Het zou vanuit de Vlaamse Gemeenschap een bewijs zijn dat wij niet akkoord gaan met een negatieve aanpak van dit probleem maar integendeel bewust positief willen stellen – en dat niet alleen symbolisch maar in werkelijkheid – dat dit beleid dient aangemoedigd. (**Applaus bij de CVP en de SP**)

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, naar wij uit recente persverslagen vernemen heeft de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden einde vorige maand een nieuwe vorm van door de gemeentebesturen te voeren grondbeleid in het vooruitzicht gesteld. Aan bouwlustigen zou een recht van opstal en een recht van voorkoop op gemeentegronden worden toegekend.

Mijnheer de Minister, op de inhoud van uw persnota gaan wij nu niet dieper in. Later op de dag komen de desbetreffende begroting en beleidsvoering hier trouwens aan de orde. Nochtans komt deze persmededeling tussen de commissievergaderingen voor binnenlandse aangelegenheden en deze openbare vergadering van het Vlaamse Parlement. In de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden heeft u die aangelegenheid niet ter sprake gebracht. Wij vinden er althans niets van terug in het knappe verslag dat door collega Tant namens de betrokken Commissie werd uitgebracht.

Een tweede vaststelling is dat het

grondbeleid normaal niet tot het probleem behoort waarvoor uw kabinet is bevoegd, tenware u als Gemeenschapsminister namens de Vlaamse Executieve heeft gezegd dat die aangelegenheden collegiaal en bij consensus moeten worden behandeld.

Mijnheer de Voorzitter, als lid van het Vlaamse Parlement meen ik te moeten wijzen op twee punten :

– ten eerste, dat wanneer een lid van de Vlaamse Regering een bepaald beleid meent te moeten formuleren, hij dit zo doen namens de Vlaamse Executieve ;

– ten tweede, dat indien de Gemeenschapsminister zulke nieuwe politiek meent te moeten aankondigen, hij dit eerst zou doen in de beslotenheid van de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden indien deze aangelegenheid onder haar bevoegdheid valt.

Wenst de Gemeenschapsminister meer openbaarheid aan zijn verklaringen te geven, dan zouden wij het waarderen indien daartoe eerst dit spreekgestoelte in het Vlaamse Parlement wordt gekozen. Mijnheer de Minister, ik richt mij niet uitsluitend tot u, maar ik maak van deze gelegenheid gebruik om er op aan te dringen dat allereerst dit spreekgestoelte in het Vlaamse Parlement zou worden gebruikt om het beleid van de leden van de Vlaamse Executieve aan te kondigen. U zegge het voort aan uw collega's. Deze tribune is de beste plaats om uw persconferenties te houden.

De Voorzitter : De heer Verniers heeft het woord.

De heer J. Vemiers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, bij de bespreking van de begroting zouden wij onszelf en vooral u, mijnheer de Minister moeten beklagen omdat de Vlaamse Executieve van de nationale regering juist genoeg krijgt om niet ten onder te gaan, maar veel te weinig om behoorlijk te leven.

Met die luttele kruimels en zonder eigen fiscale mogelijkheden moet onze begrotingsminister en uzelf, mijnheer de Minister, het dan maar rooien voor de binnenlandse aangelegenheden.

Vemiers

Dit is een domper op de ontplooiing van Vlaanderen naar meer zelfstandigheid.

Met genoegen stellen wij de naamverandering vast die voor ons departement wordt toegepast. „Ondergeschikte besturen” wordt „binnenlandse aangelegenheden”. Toch vinden wij dat we in binnenlandse aangelegenheden in een keurslijf zitten, met veel te weinig bewegingsvrijheid om behoorlijk werk te kunnen verrichten.

Wij zouden, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, ertoe moeten komen dat inderdaad alle „Ondergeschikte besturen”, zowel gemeenten, OCMW's, kerkfabrieken, intercommunales, enzovoort, rechtstreeks onder de bevoegdheid van ons departement komen, en niet langer onder de krakende voogdij van de nationale regering.

Een andere beschouwing omtrent de verdeling van de gelden van het Gemeentekrediet en het Gemeentefonds zal ik achterwege laten omdat deze reeds werd besproken door collega Desseyn. Ik wil mij ertoe beperken te stellen dat ik hoop dat onder uw beleid, mijnheer de Minister, onze commissie er inderdaad in zou slagen een meer rechtvaardige verdeelsleutel uit te denken en toe te passen.

Vervolgens wil ik even stilstaan bij een ander probleem, namelijk dat van de cumulatie die vele van onze gemeentelijke ambtenaren, zowel binnen als buiten de diensturen in allerlei neveninstellingen uitoefenen.

Dit schaadt de efficiëntie van onze gemeentelijke administratie. Wellicht kan hieraan worden verholpen door een betere bezoldiging die op haar beurt nieuwe betrekkingen creëert door het vrijkomen van de gecumuleerde betrekkingen.

Mijnheer de Minister, graag vernam ik ook – maar dit hoeft niet vandaag – wat het voordeel is geweest van de fusies van gemeenten zowel wat het aantal tewerkgestelde gemeenteambtenaren en tewerkgesteld gemeentepersoneel betreft als wat de optelsom ervan in de begroting betreft,

Mijnheer de Minister, in een normale context zouden wij deze begroting goedkeuren. De verziekte toestand in de begrotingspolitiek waarbij onze eigen begrotingsminister, de heer Schiltz, geen voldoening krijgt van voorzitter Geens, noopt ons ertoe deze begroting niet goed te keuren, doch ons te onthouden omdat dit de enige manier is om aan ons protest uiting te geven. **(Applaus bij de VU en de SP)**

De Voorzitter : De heer Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, heeft het woord.

Minister M. Galle (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in de eerste plaats breng ik hulde aan de heer Tant voor het prachtig rapport over de bespreking die in onze uitstekende Commissie voor de binnenlandse aangelegenheden plaatsvond. Diegenen die regelmatig de commissievergaderingen bijwonen kunnen hiervan getuigen. De leden die hieraan mochten twijfelen zijn altijd welkom om volledig op de hoogte te zijn van de besprekingen.

De heer L. Van den Bossche : Meer zielen dan vreugde !

De heer P. Tant : Zonder zielen.

Minister M. Galle : Iedereen is welkom en ik heb geen persconferenties nodig. Daarover straks meer. Ik word graag uitgedaagd door spitse tongen en zal u dan ook straks antwoorden, mijnheer de Seranno.

De heer J. De Seranno : Dat hoeft niet meer.

Minister M. Galle : Kribbigheid lokt kribbigheid uit.

Ik heb geen moraliserende toespraken nodig. De regering mag ook een antwoord geven aan het parlement en dan zal het parlement over dat antwoord kunnen oordelen.

Mijnheer Tant, die 1,7 miljard frank betreft een aanpassing van het Gemeentefonds. U weet dat het Gemeentefonds gedurende jaren berooid werd. Miljoenen en miljoenen werden het afgenomen. Die toevoeging van 1,7 miljard frank gebeurde zoals u weet vorig jaar bij wet. Het moest natuurlijk meer zijn, maar een kinderhand is vlug gevuld. Wat is er

gebeurd ? Zoals u weet, werd het bedrag aan het Gemeentefonds toegevoegd, maar men heeft niet dezelfde verdelingscriteria gebruikt, hoewel de minister zulks in de commissie voor de binnenlandse zaken had beloofd. Eerst werd het aandeel van Antwerpen en Luik weggenomen. Dan werd het opnieuw in de pot gestopt en werd een nieuwe verdeling gemaakt voor het hele land waardoor Vlaanderen ongeveer 61 miljoen frank tekort kwam. Hiermee meen ik op verschillende vragen te hebben geantwoord. Ten eerste, werd het Vlaamse Gewest benadeeld, ten tweede, behoort de omslag van het Gemeentefonds in het Gewest tot de Vlaamse Executieve en niemand anders mag die omslag doen, aangezien dat een toevoeging was aan het Gemeentefonds en als zodanig moest worden omgeslagen.

Dat is deze morgen ter sprake gekomen in het Overlegcomité Nationale Regering-Executieven – ik verkies centrale regering omdat dit eerder horizontaal is dan vertikaal, omdat er meer een gelijkheid bestaat – maar ik heb die vergadering van het Overlegcomité moeten verlaten om hier tijdig aanwezig te zijn. Ik kan u dus het resultaat van de voetstappen die ik daar heb ondernomen om het Vlaamse Gewest normaal te behandelen niet medelen.

Mijnheer Tant, wat die 21 miljard frank betreft, waarvan nu een luttel 4 miljard frank zijn uitgedeeld in de andere kinderhand, moet ik u zeggen dat die 21 miljard frank de gemeenten toebehoort. De „communalisten” onder u weten dat wel. Dat is hun geld dat ze nu bij mondjesmaat teruggespeeld krijgen, via de nationale kas.

De heer E. Vankeirsbilck : Mijnheer de Minister, ik wens alleen dit te zeggen omwille van de duidelijkheid. Wanneer de afremming van het Gemeentefonds in het nationale Parlement heeft plaatsgevonden dan gebeurde dit door alle regeringen in hun meest onderscheiden formules. Daar is men, nationaal, en alle partijen die sinds 1977 aan de Regering hebben deelgenomen, verantwoordelijk voor.

Minister M. Galle : Dat is juist. Dat is geen kritiek, het is een vaststelling dat dit geld u toekomt. Ik heb niets meer

Galle

gezegd. Het is een geïnde voorheffing aan de gemeenten. Wij zijn natuurlijk blij dat wij dat nu met mondjesmaat krijgen. Dat zal er zeker toe bijdragen dat de toestand eindelijk beter wordt.

Ik kom nu tot een andere vraag die geregeld werd gesteld, met name de verhoging van de fiscaliteit. Ik heb vorig jaar gezegd dat voor mij dat belastingplafond van 6 procent niet moest springen. De centrale Regering heeft dat doen springen waardoor natuurlijk zoveel gemeenten er gebruik van hebben gemaakt. Waarom moest dat niet springen ? Indien men normaal het Gemeentefonds had uitbetaald volgens de formule van 7,65 procent van het totaal van de inkomsten, dan was er geen verhoging van de belastingen nodig. Nu worden wij geconfronteerd met problemen in sommige gemeenten waar het werkelijk de spuigaten uitloopt.

Om nog even verder te gaan over de gemeentefiscaliteit, men heeft mij gevraagd of de ongelijkheid niet voortspuit uit de grote diversiteit. De spreiding van de belastingdruk dient naar mijn oordeel zo ruim mogelijk over de belastingplichtigen te worden gespreid. Het komt aan de gemeenten toe in het kader van hun autonomie, deze onderscheiden belasting zelf vast te stellen.

De heer Vermeiren heeft gesproken over een omzendbrief van het Waalse Gewest, dit is natuurlijk niet aan onze aandacht ontgaan, maar de collega zal moeten begrijpen dat elk gewest ook zijn eigen beleid binnen een bepaalde autonomie bepaalt met inachtneming van de eigenheid van het gewest zelf.

De heer F. Vermeiren : Ik ben het met u eens, maar ik heb uw visie ter zake gevraagd.

Minister M. Galle : Ik heb niet het inzicht aan de gemeenten nieuwe maxima op de gemeentebelasting op te leggen. Het plafond of de aanvullende personenbelasting werd door de centrale Regering vrijgemaakt. Ik heb steeds gezegd, en ik zal het in de begrotingsonderrichtingen voor 1985 herhalen, dat eerder dient bespaard op de uitgaven, vooraleer men nieuwe

belastingen invoert. Maar in de eerste plaats moet men de gemeentelijke autonomie respecteren en het zijn de gemeenteverkozenen die zich bij hun inwoners zullen moeten verantwoorden. Dat is dus mijn visie daarop en het is absoluut niet mijn bedoeling daar maxima op te leggen en geen rekening te houden met de eigenheid en de beslissingsmacht van de gemeenten.

De heer F. Vermeiren : Mijnheer de Minister, ik heb een duidelijke vraag gesteld in verband met belasting en ik werd verwezen naar deze die uw collega in het Waalse Gewest heeft vooropgesteld, met name de belasting op het stockeren, bergen van huisvuil en dergelijke meer.

U zegt de gemeentelijke autonomie te respecteren. Mag ik daaruit afleiden dat u desontrent geen problemen ziet, mochten gemeenten deze belasting willen heffen ?

Minister M. Galle : Ik heb natuurlijk dit voorstel genoteerd, zoals alle goede voorstellen door ons worden genoteerd en zij worden zo vlug mogelijk onderzocht. Eén van de grote verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië is dat wij een afvaldecreet hebben met uitvoeringsmodaliteiten. Wij moeten eens specifiek nakijken in hoever wij nog kunnen interveniëren.

De heer F. Vermeiren : Ik mag dus binnen de eerstkomende weken of dagen een antwoord van de Minister verwachten ?

Minister M. Galle : Inderdaad.

Wat de tekorten na 1988 betreft waarop de heer Tant heeft gezinspeeld, is het juist dat een kortzichtige politiek tot verrassingen kan leiden. Daarom heb ik de meerjarenplanning voor de jaren 1984-1988 verplicht gesteld. Ik zal nauwlettend toezien op de toepassing ervan, zoals mij trouwens door meerdere leden is gevraagd.

Aan een onvoldoende stijging van de dotatie aan het Gemeentefonds kan ik, mijnheer Tant, weinig verhelpen. Binnen het toegestane pakket zal worden gestreefd naar de toepassing van objectieve criteria.

Het restant van het Hulpfonds, mijn-

heer Vankeirsbilck, zal over een zo ruim mogelijk aantal gemeenten worden verdeeld ; u weet echter wel tegen bepaalde voorschriften, saneringsovereenkomsten, en zo meer. Zoals ik aan de heer Tant heb gezegd, zal de verdeling gebeuren over een zo ruim mogelijk aantal gemeenten, maar er is duidelijk gesteld dat de gemeenten zich in een bezwaarde financiële toestand moeten bevinden.

Naar aanleiding daarvan kan ik nu zeggen dat deze maand de gemeenten zullen gekend zijn, die in aanmerking kunnen komen voor een overschot van het Hulpfonds. De laattijdigheid vindt haar oorzaak in het ontbreken van resultaten van de gemeenterekeningen. Nog steeds, zoals ik in de Commissie heb medegedeeld, zijn bepaalde rekeningen van gemeenten niet binnen gekomen.

Wat het Investeringsfonds betreft – en dit is een vraag die geregeld terugkomt en ik dank de collega's voor hun aanmoedigende woorden en appreciatie – moet men inventief tewerkgaan in tijden van crisis. Er zijn inderdaad veel eieren, maar men moet de Columbus vinden.

Het Investeringsfonds zal nog deze maand ter goedkeuring aan de Vlaamse Executieve worden overgelegd. Wij hebben in dit verband een ruime discussie gehad in de Commissie en ik heb rekening gehouden met alle mogelijke opmerkingen.

Mijnheer Desseyn, ik weet dat u gelijk hebt wat de gewone administratieve voorgedij betreft, voorgedij die wij niet hebben over de Vlaamse faciliteitengemeenten. Het is een nog niet zo oud zeer, want het dateert van 1980. Het is een diepe wonde die men heeft geslagen in onze Vlaamse autonomie. Ik vraag niets liever, mijnheer Desseyn, dan morgen het administratieve toezicht te hebben over Sint-Genesius-Rode op de handelingen van die wonderbare burgmeesteres, die ons als Vlaamse Gemeenschap vele diensten bewijst. Ik kan u een voorbeeld geven – en de Raad moet zulks weten. Zij had met haar gemeenteraad ook een saneringslening gevraagd voor Sint-Genesius-Rode en na de begeleidingscommissie te hebben geconsulteerd hebben zij een zeer goed sane-



De heer M. Galle (SP), Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, dient de sprekers bij zijn begrotingsmaterie van antwoord

ringsplan opgesteld. Op basis daarvan heb ik de saneringslening toegekend aan Sint-Genesius-Rode. Welnu, door het feit dat ik niet de administratieve voorgedij heb over Sint-Genesius-Rode, heb ik dat moeten mededelen aan de heer Nothomb, die dat bij koninklijk besluit moest regelen. Daardoor heeft die gemeente maanden verloren, wat haar veel geld heeft gekost.

Inzake de sanering is er onder de Vlaamse gemeenten zonder faciliteiten en de gemeenten met faciliteiten een zekere discriminatie ontstaan. Ik wenste u dit ter inlichting mede te delen.

Mijnheer Desseyn, u heeft zoals vele andere leden uw bezorgdheid uitgedrukt over de nationale verdeling van het Gemeentefonds. Ook dit is een oud zeer.

Ik heb dit dossier midden 1982 aan de Vlaamse regering voorgelegd. Het blijft geblokkeerd in het Overlegcomité Regering-Executieven, waarnaar het werd verwezen. Het wordt daar

maar niet behandeld. De Minister van Binnenlandse Zaken maakt dus geen aanstalte om dit dossier te behandelen. Maar de Voorzitter en de Ondervoorzitter van de Vlaamse Regering zetelen in het Overlegcomité centrale Regering-Executieven. Misschien kunnen andere middelen worden gevonden om hen te vragen nogmaals aan te dringen, want ik persoonlijk werd op de vergadering over de verdeling van het Gemeentefonds – waarbij ik nochtans rechtstreeks ben betrokken – niet uitgenodigd.

De heer Desseyn heeft ook zijn beklag gemaakt over wat hij heeft genoemd de fiscale gementelijke paradijzen in Vlaanderen. Het is voor mij onmogelijk een minimum of een maximum op te leggen, maar wij trachten via andere middelen de belastingen in die gemeenten zo rechtvaardig mogelijk te spreiden. Ik heb vernomen dat dit wel enkele resultaten heeft opgeleverd. Voor het overige kan ik daartegen niets ondernemen, omdat het niet tot mijn bevoegdheid behoort.

Over de toekomstige verdelingscriteria van het Gemeentefonds binnen het Vlaamse Gewest heb ik reeds uitvoerig gesproken in de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden. Bij die criteria zal worden gestreefd naar een zo objectief mogelijke benadering, met name eliminatie van subjectieve elementen. Daar zal natuurlijk rekening worden gehouden met de verspilzucht van sommige gemeenten.

De heer Vankeirsbilck heeft mij gevraagd de lokale besturen tot voorzichtigheid aan te sporen. Ik heb daarstraks gezegd dat ik bij de begrotingsonderrichtingen van 1985 er hen nog eens attent zal op maken dat de crisisperiode voor de gemeenten nog niet voorbij is.

Inzake het Investeringsfonds kan ik mij slechts verbinden voor mijn eigen kredieten. Uit wat ik in de Commissie en in de openbare vergadering heb gehoord, lijkt het mij dat iedereen op dat Investeringsfonds wacht. Zodra het wordt goedgekeurd – ik veronderstel dat dit deze maand in de Vlaamse regering zal gebeuren – vermoed ik dat andere ministers, wat hun aandeel betreft, tot dat Investeringsfonds zullen toetreden, zodanig dat door die vrijwillige toetreding wij tot een globaal Investeringsfonds van de Vlaamse Gemeenschap zouden kunnen komen. Wij moeten wensen dat het zo vlug mogelijk tot stand komt.

De autonomie van de gemeenten wordt er door gediend. Zoals u weet, kunnen de gemeenten hun trekkingsrechten opsparen. Ze zullen er meer toe aangezet worden – zoals men daarstraks heeft gezegd – „te zaaien naar de zak”. Ik dacht dat dit een Westvlaamse uitdrukking was, maar ik verneem dat het ook al een Gentse is. Het Gents is dus onuitputtelijk.

Mijnheer Marchand, ik deel ten volle uw bekommernis. Wees er van overtuigd dat ik alles in het werk zal stellen om het administratief toezicht zoveel mogelijk te vereenvoudigen en zo dicht mogelijk bij de burger te brengen. Mijn voorstel tot de oprichting van een Investeringsfonds is ter zake al een voorbeeld. Wat de tewerkstelling, de pendel enzovoort betreft, waarover u heeft gesproken, ben ik

Galle

het met u eens met dienverstande dat wij aanvaarden dat er maar één absolute waarheid is, namelijk dat alles relatief is. De doorsnede van Londen is 70 kilometer en een Londenaar die van de ene kant naar de andere kant moet gaan werken, werkt nog altijd in Londen. Ik wens er u evenwel op te wijzen dat de punten zoals pendel, tewerkstelling, centralisme van de Vlaamse regering waarover u hebt gesproken, onder de bevoegdheid vallen van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve. Misschien, kunt u hem daar eens aan de tand voelen.

De heer Dhoore heeft een vraag gesteld inzake het probleem van de opvang van de vreemdelingen. Dit probleem is mij natuurlijk evengoed als u bekend. Ik ben bereid binnen mijn bevoegdheid een positieve bijdrage te leveren.

De afname van het Gemeentefonds voor bepaalde categorieën is natuurlijk zeer gevaarlijk. Samen met diegenen die daar initiatieven hebben genomen, zullen wij nog moeten onderzoeken hoe wij een betere formule kunnen vinden, misschien naar analogie met wat Brussel-Hoofdstad krijgt voor haar nationale en internationale rol.

Het zou evenwel in het nadeel zijn van andere gemeenten als wij weer een voorafname zouden doen.

De heer E. Vankeirsbilck : In dit verband merkte u terecht op dat dit zou kunnen ten nadele zijn van alle gemeenten in Vlaanderen. Er zou misschien gebruik kunnen worden gemaakt van het saldo dat wij binnen het Hulpfonds in het Gemeentefonds voor Vlaanderen.

Minister M. Galle : Dit is één van de elementen die wij graag zullen onderzoeken. Ik veronderstel dat de leden van de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden hierbij ook betrokken wensen te worden. Dit zal het geval zijn aangezien door de heren Dhoore en Van den Bossche ter zake een voorstel van decreet zal worden ingediend.

Op vele vragen gesteld door de heer Verniers heb ik reeds geantwoord.

Wat de cumulatie van de gemeentebtenaren betreft, weet u dat het statuut van de ambtenaren nog altijd nationaal is. Het is echter goed dat u er weer eens onze aandacht hebt op gevestigd. U hebt ook gevraagd of de fusies, uit onze ervaring, voordeliger blijken te zijn voor de gemeenten. Wij moeten daar negatief op antwoorden.

Mijnheer De Seranno, ik ben misschien minder kribbig geweest dan u, of misschien meer. Maar in ieder geval wens ik u in alle duidelijkheid het volgende te zeggen. Tijdens een vergadering van VLARECO, waarvan uw en onze collega de heer Cardoen voorzitter is binnen de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten, heb ik een mening geopperd, misschien weer een ei van Columbus omsluiert getoond. Er is dus geen persconferentie geweest. Ik kan het natuurlijk niet verhelpen dat leden van VLARECO dat naar de pers doorspelen. Maar er is geen persconferentie geweest.

Het spreekt vanzelf dat ik binnen mijn bevoegdheid en binnen mijn voogdij zal blijven en op niemands terrein zal komen. Men zegge dit voort.

De heer J. De Seranno : Waarvan akte.

Minister M. Galle : Dat is een notariële uitdrukking.

De heer J. De Seranno : Is het een verkeerde ?

Minister M. Galle : Het is een ambtelijke uitdrukking.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Minister, ik wenste het woord te vragen aan de Voorzitter.

Mijn zorg is dat de negen ministers van de Vlaamse Executieve slechts eens per jaar in één Kamer rekschap moeten geven. Op dat punt hebt u het veel gemakkelijker dan de nationale regering.

Minister M. Galle : Natuurlijk.

De heer J. De Seranno : Wat mij persoonlijk, maar ook veel van mijn collega's, enigszins stoort, is dat tussen de commissievergaderingen en de openbare vergaderingen nieuwe politieken worden aangekondigd. Ik heb de persnota hier bij mij, mijnheer de

Minister.

Minister M. Galle : Die is niet van mij. U dringt aan. Ik heb u geantwoord. Gelieve rekening te houden met mijn antwoord.

De heer J. De Seranno : Maar ik heb die nota hier bij mij !

Minister M. Galle : Nog eens, die is niet van mij. U luistert niet.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij tot u gericht om de Minister een vraag te mogen stellen.

Mijnheer de Minister, wanneer een parlamentslid u een raad geeft, houd daar dan rekening mee. Alle leden van deze Vlaamse regering hoeven slechts eens per jaar hun beleid inzake de begroting en wat zij met die begrotingsmiddelen zullen doen, in het Parlement te verantwoorden.

Met mijn aantal jaren ervaring strijd ik voor het bestaan van dit Parlement. Als leden van dit Vlaamse Parlement hebben wij de enorme opdracht dat wij ten minste zouden waarderen wat wij wettelijk hebben opgericht. De Ministers dienen zich daaraan ook te houden. Kies dit spreekgestoelte, kies de commissie ! Ik neem aan dat u dit ook zult doen. Dan heb ik mijn doel bereikt, mijnheer de Minister.

Minister M. Galle : Mag ik u op mijn beurt een raad geven ? Dan geven wij mekaar een raad, hetgeen mag onder vrienden. Ik vraag u zich te richten tot de Voorzitter van de Vlaamse regering. Hij zal dan aan de vorige acht ministers opdrachten geven. Doe het niet aan één schamel lid van de Vlaamse regering die, ik heb het u reeds gezegd, geen persconferentie heeft gehouden. Ik dacht dat u in uw antwoord daarmee rekening zou hebben gehouden. **(Applaus bij de SP en de W)**

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Tant heeft het woord.

De heer P. Tant (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wou zeer bondig nog enkele punten aansnijden, zonder er ten gronde op in te gaan.

Tant

De Minister stelt dat in zijn visie de belastingaanpassingen, die wij in de meeste gemeenten hebben zien gebeuren, eigenlijk overbodig zijn of kunnen worden gemist. Ik ben zo vrij dit standpunt te betwisten. Als alternatief stelt de Minister het feit dat het Gemeentefonds zijn regelmatige aangroei zou moeten krijgen. Zoals collega Vankeirsbilck opmerkte, is de vermindering van het Gemeentefonds geen fenomeen van de jongste jaren. Ik betwist dan ook het standpunt van de Minister om twee redenen. Immers, hadden de gemeenten jaarlijks een proportioneel groter deel gehad uit het Gemeentefonds, hadden ze waarschijnlijk het niveau van hun uitgaven automatisch daaraan aangepast. De waarheid is dat de jongste jaren de gemeenten met structurele problemen worden geconfronteerd die niet alleen het gevolg zijn van de vermindering van hun inkomsten uit het Gemeentefonds maar ook en vooral samenhangen met de sociaal-economische toestand. Het is toch wel een vereenvoudigde voorstelling van zaken te beweren dat alle problemen opgelost waren geweest wanneer de Staat het regelmatig aandeel had uitbetaald aan de gemeenten.

Nog iets anders. Ik wil niet scherp zijn, maar de initiatieven die de Vlaamse Executieve genomen heeft voor het toekennen van een saneringslening – waarvoor mijn applaus – maken dat slechts één op zes Vlaamse gemeenten een steuntje krijgen bij de aanpak van hun financiële problemen.

Het moet gezegd worden dat de nationale regering, onder meer bij koninklijk besluit nr. 202, een inspanning doet die niemand verwacht had en waarop in de commissie ad rem niet werd aangedrongen. Blijkbaar heeft men op nationaal vlak de structurele problemen van alle gemeenten beseft en hierop een beleidsmatig antwoord willen geven.

Ik wil alleen maar vragen of ook op het vlak van gewesten en gemeenschappen niet een inspanning kan worden gedaan door de Vlaamse Executieve ten bate van de algemeenheid van de Vlaamse gemeenten.

Een laatste concrete vraag. Ik kom daarmee terug op een vraag die in de Commissie werd gesteld en waarop het antwoord niet zonder meer duidelijk was voor alle commissieleden vermits vandaag nog enkele collega's mij zijn komen vinden voor meer uitleg. Ik wou graag weten onder welke voorwaarden een gemeentebestuur eventueel en verhoging kan toepassen in verband met de belasting op de tweede verblijven.

De Voorzitter : De heer Temmerman heeft het woord.

De heer G. Temmerman (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik ben het niet eens met de heer Tant. Het staat cijfermatig vast, dat het globaal tekort van de gemeenten in 1983 overeenstemt, op enkele tientallen miljoenen na, met de som van de bedragen, die sedert 1976 uit het Gemeentefonds werden gelicht. Ik ben het wel eens met collega Vankeirsbilck, die stelt dat hier een collectieve verantwoordelijkheid bestaat voor alle politieke partijen die het jongste decennium aan een nationale regering hebben deelgenomen.

De gemeenten worden geslachtofferd. De nationale regering heeft vorig jaar een middel gevonden om de rekening te laten betalen door de gemeenten zelf via het verzwaren van de gemeentelijk ke belastingen, door het vrijmaken van de plafonds van de personenbelasting. Het verbaast mij te moeten horen, dat bepaalde leden, die in Kamer of Senaat deel uitmaken van de meerderheid, hier vragen stellen aan Minister Galle en hun ongenoegen uitspreken over het feit, dat de belastingen in sommige gemeenten fors zijn verhoogd. Wij hebben hier destijds voor gewaarschuwd : de regering heeft fiscale paradisijsen geschapen en de gevolgen daarvan zullen de komende jaren duidelijk in het licht treden.

Ik ben het ook niet eens met uw replica op de toekenning van de 21 miljard frank. Het is niet juist, dat daar in de commissie niet werd op aangedrongen. Men heeft weliswaar niet aangestuurd op deze formule maar de gemeenten hebben de jongste jaren niet opgehouden, ook via de Vereniging van Steden en Gemeenten, te

protesteren tegen het feit dat het geld, door de Staat voor hun rekening geïnd, met enorme vertraging – om en nabij twee jaar – aan de gemeenten wordt overgemaakt. Ik heb zulks in de Kamer uitvoerig bewezen. De Regering heeft, wellicht onder druk van de toenemende kritiek, een tussenoplossing voorgesteld, die erin bestaat aan de gemeenten 21 miljard frank terug te betalen zijnde het bedrag, dat zij in 1978 extra heeft ontvangen bij de invoering van de voorheffing op de aanvullende personenbelasting. Ik wil daar nu niet nader op ingaan, maar beweren dat deze maatregel niet mede het gevolg zou zijn van de actie gevoerd door de gemeenten lijkt mij in strijd met de waarheid te zijn.

De Voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer F. Vermeiren (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, vorige spreker maakte allusie op een deel van mijn toespraak. Hij heeft dat echter wel uit zijn verband gehaald. Wanneer de nationale wetgever de belastingen heeft vrijgegeven was dat met de bedoeling de gemeenten meer op hun verantwoordelijkheid te wijzen en aan te dringen op sanering. Ik heb daarop in mijn uiteenzetting nadrukkelijk gewezen. De Minister heeft trouwens verklaard dat hij ook het standpunt deelt dat het heil te zoeken is in sanering en niet in verhoging van belastingen.

Ik wou vooral protesteren tegen het feit dat delen van een uiteenzetting uit hun verband worden gehaald, wat men ook vorige week in een televisieuitzending heeft gedaan.

De Voorzitter : Minister Galle heeft het woord.

Minister M. Galle (op de tribune) : Ter attentie van de heer Tant zou ik willen zeggen dat de saneringslening goedgekeurd is door de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden. Daar kunnen wij natuurlijk niet op terugkomen. Een deel van het geld dat nu dient voor de afbetaling van kapitaal en van intresten van de saneringslening komt echter uit het Hulpfonds dat werd opgericht om gemeenten in moeilijkheden te helpen. Sedert 1979

Galle

– ik was toen ook voogdijminister – werd dat geld zo maar bedeed aan de gemeenten zonder dat iets in ruil werd gevraagd. Misschien is dat wat grof uitgedrukt. Er werd in feite wel iets in ruil gevraagd maar niet in die mate zoals nu het geval is. Op het ogenblik aanvaarden de gemeenten zelf de hulp van een begeleidingscommissie van ambtenaren en stellen wij zelf, buiten mijn diensten om, een saneringsplan op. Men kan hier dus wel degelijk spreken van gemeentelijke autonomie. Zij krijgen slechts dan een tegemoetkoming van het Hulpfonds – er blijft nog een half miljard frank over – indien zij voor het lopend dienstjaar een begroting in evenwicht kunnen voorleggen en bewijzen binnen vijf jaar een globaal evenwicht te zullen bereiken. Deze voorwaarden werden vroeger nooit gesteld.

Mijnheer Vankeirsbilck, u heeft verwezen naar een koninklijk besluit van vorig jaar waarin aan de gemeenten de verplichting werd opgelegd hun begroting in evenwicht te brengen. Dat koninklijk besluit was echter overbodig want sedert de jongste oorlog is er een Regentsbesluit waarin hetzelfde wordt bepaald. Het spreekt vanzelf dat er in een goede huishouding een evenwicht moet zijn tussen inkomsten en uitgaven.

De Voorzitter : De heer Vankeirsbilck heeft het woord.

De heer E. Vankeirsbilck (op de tribune) : Mijnheer de Minister, ik ga met u akkoord dat dit koninklijk besluit niet

noodzakelijk was. Wanneer in het Regentsbesluit van 15 februari 1945 wordt bepaald dat de begroting in evenwicht moet zijn, kan dat inderdaad volstaan.

Minister M. Galle : Dat blijken velen vergeten te zijn. Sommigen denken dat een koninklijk besluit een grotere allure heeft dan een Regentsbesluit.

Ik hoop, mijnheer Tant, dat ik er u nogmaals ten overvloede heb van overtuigd dat die saneringslening doeltreffender is dan wat vroeger uit het Hulpfonds zo aan de gemeenten werd gegeven.

De Voorzitter : Mag ik een einde maken aan deze „commissiegesprekken” ?

De heer P. Tant : Ik zit nog met een ei van Columbus in mijn zak, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Maar u gaat weer een antwoord uitlokken, mijnheer Tant.

Minister Galle : Eieren wekken soms afgunst, mijnheer Tant.

De heer P. Tant : Ja, maar in Kruishoutem weten wij **daarmede** om te gaan, mijnheer de Minister.

De Voorzitter : U heeft het woord, mijnheer Tant.

De heer P. Tant (op de tribune) : Ik meen dat wij elkaar op bepaalde punten verkeerd hebben begrepen. Ik heb geen kritiek op het systeem van de saneringslening. Alleen stel ik vast dat de inspanning van de Vlaamse Execu-

tieve tot nu toe beperkt is gebleven tot gemeenten met een deficit in rekening en begroting. De andere gemeenten werden tot nu toe niet in het bijzonder tegemoet getreden.

Mijnheer Temmerman, ik meen dat wij het met mekaar eens zijn. Wat het totaalbedrag betreft heb ik geen enkele moeite. Ik wou alleen maar weten of, wanneer dit gedeelte jaar na jaar zou zijn uitbetaald, zoals bepaald, het ondertussen ook niet, alleszins gedeeltelijk, geconsumeerd zou zijn.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te werken.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 12.30 uur.
